

"Farkınız Okumak Olsun"

İKRA

BÜLTENİ

İlim Kültür
ve Rahmet
Derneği
Bülteni

www.ikraderneği.org

ÜCRETSİZDİR

Yıl: 13 • Sayı:49 • Nisan - Mayıs - Haziran 2019

YOL ARKADAŞIN

KİTAP OLSUN

Röportaj: SAİD ALPSOY
Bizim Medeniyet İklimimiz...

Sıtkı ASLANHAN ile
Bir Pazar Sabahı

Tüketici Hakkı
Kul Hakkıdır

BİRMAR

"ucuz, kaliteli, güvenilir alışveriş"

Ciğerci Hacı Basri Oğulları

CİĞERCİBASRİDÖNER
KAHVALTIDA LİDER

CİĞERCİBASRİDÖNER
KAHVALTIDA LİDER

Kapalıçarşı

Telefon : (0212) 511 95 54

Beyazıt/Gedikpaşa

Telefon : (0212) 517 27 93

Esenler

Telefon : (0212) 646 43 44

Bayrampaşa

Telefon : (0212) 565 44 54

www.cigercibasri.com

Bâbu's-selâm

Bir Damla Mürekkep...

Kitap ve okumak söz konusu olduğunda, zihin dünyamız uçsuz bucaksız âlemlere açılır. Kitaplar bize gözle görülemeyen mikroskobik varlıkların muhteşem dünyalarının kapılarını aralar. Milyarlarca yıldızdan oluşan görkemli galaksilerin bile küçücük bir nokta gibi kaldığı uçsuz bucaksız evrenin derinliklerine seyahate çıkarır. Asırlar öncesinin olaylarını, ilişkilerini, kişilerini tarihin derinliklerinden çıkartıp önümüze getirir. Geleceğe ilişkin tahminleri, beklentileri ve hesapları dikkatimize sunar...

Bütün bunlar, görebildiğimiz bu varlık âleminde sadece insana mahsus olan bilginin toplanması, işlenmesi ve aktarılmasıyla yani kitap ve okumayla gerçekleşir. Bu konuda üstünlük sağlayanlar, diğerlerini geride bırakır ve onları tahakkümü altına alır. Napolyon'un dediği gibi; **“Dünyada iki büyük kuvvet vardır: kılıç ve kalem. Fakat kılıç kuvveti er geç kalem kuvvetine mağlup olur.”** Nitekim tarih bu gerçeğin en canlı şahididir.

Bilginin ne denli önemli oluşunu, Efendimize (sav) isnat edilen şu rivayet de gözler önüne sermektedir: **“Kıyamet gününde âlimlerin mürekkebi ile şehitlerin kanı tartılır, âlimlerin mürekkebi şehitlerin kanından ağır gelir.”** (Suyûti, el-Câmiu's-Sağir, İbn-i Abdî'l-Berr, Câmiu Beyânî'l-İlm).

Evet, bilgi hem dünya hem de âhiret için çok kıymetli ve önemlidir; ama elde etmek sabır ister, tevazu gerektirir. Başkaları gezip tozarken bir mekâna kapanıp kitapların başına oturabilmeyi; herkes rahat yataklarında uyurken, geceleri uykusuz kalabilmeyi; öğrenmek için nefsini yenip bilenin önünde diz çökebilmeyi gerektirir. **“Mürekkep yalamış”, “göz nuru dökmüş”, “dirsek çürütmüş”** gibi deyimler, ilim yolcusunun ihtiyacı olan sabır, tevazu ve fedakârlığı ne de güzel ifade ediyor. İşte ciltlerce kitap, devasa kütüphaneler, her tarafa aydınlık saçan medeniyetler böyle bir sabır, tevazu ve emek ile damla damla, harf harf, cümle cümle, kitap kitap inşa edilir ve yükselir.

Bilgi ya da bilgiye sahip olmak elbette hep fayda ve güzellikler getirmez. Aksine bilgi, onu kullananın elinde, hastalıklara şifa verecek bir bal olabileceği gibi, hayatları karartacak bir zehre de dönüşebilir; yeryüzünü imar etmenin bir vesilesi olabileceği gibi, onu yıkım ve felakete uğratmanın sebebi de olabilir; insanlığın dünya ve âhiret saadetine giden yolunu aydınlatacak bir meşale olabileceği gibi, onları kibrin, azgınlığın ve bedbahtlığın karanlık dehlizlerine çeken şeytanî bir kılavuza da dönüşebilir. Dünyanın sayılı zenginlerinden kabul edilen ve ünlü Forbes dergisini çıkartan Malcolm S. Forbes'in dediği gibi: Kâğıda dokunan kalem, kibritten daha fazla yangın çıkarır.

Bunun içindir ki Peygamber Efendimiz (sav) ilmin faydalısını istemiş ve fayda vermeyen ilimden Allah'a sığınmıştır: **“Allah'ım! Bana öğrettiğin şeyleri hakımda faydalı eyle, bana fayda verecek şeyleri öğret, beni, bana fayda verecek ilim ile nasıplendir.”** (Hâkim). **“Allah'ım dört şeyden sana sığınıyorum: Fayda vermeyen ilimden, korkmayan kalpten, doymayan nefisten, kabul olmayan duadan.”** (Ebu Davud, İbn-i Mâce).

Dergimizin bu sayısında, Derneğimizin de temel amacı olan bu konuyu, yani **“kitap”** ve **“okuma”**yı ele aldık. Müslümanlar olarak ilimle nasıl yüceldik, onu kaybetmekle neleri kaybettik; neyi nasıl okuyalım; niçin okumuyoruz, neleri bahane ediyoruz... Bütün bunları irdeledik. Bu sayımızdaki söyleşimizi de bir kitap ve okuma aşığı olan, yayın dünyasının içinde bulunan Said Alpsoy hocamızla gerçekleştirdik. Okuyan ve bu özelliğiyle başkalarına da örnek olacak bir toplum olma yolunda, bu sayımızın da bir katkısı olmasını diliyoruz

Selam ve dua ile...

Av. Halil KENDİR
İKRA Derneği
Yayın Kurulu Başkanı

Sayı: 49 Nisan - Mayıs - Haziran 2019

Bu yayın İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği Bültenidir.
3 ayda bir yayınlanır.
Ücretsizdir.

İlim Kültür ve Rahmet (İKRA) Derneği
adına Sahibi ve Sorumlu Müdürü
Av. Emin Atalay

Yayın Kurulu

Halil Kendir - Erdoğan Aydın
İlhan Uluç - Hakan Uluç
Feyyaz Kalkan - Ahmet Fuat Yahyaoglu
Haşim Öztürk - İhsan Karadaş
İbrahim Ethem Yüksel

Reklam

Emin Atalay GSM: 0554 651 43 43

Sekreteryâ

Erdoğan Aydın

Basıldığı Yer

GD Ofset
0212 671 91 00

Tasarım

Klon Ajans

Adres

Çınar Mah. 5/2 Sk. No:8 Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 434 04 87 - 0212 562 54 44

www.ikraderneği.com

Dergimiz Bağcılar Basın Savcılığının 2007/24 sayılı evrak bilgileriyle basılmaktadır.
Dergimiz bu sayıda 5.000 adet basılmıştır.

içindekiler

12

RÖPORTAJ: SAİD ALPSOY
BİZİM MEDENİYET İKLİMİMİZ...

03 Bilim Tarihi Sohbetleri / Fuat Sezgin

04 Ahmet EFE / Kitap ve Okumak

05 Emin ATALAY / Ayakta Oku!

08 Ahmet YAPICI / Hayat Yolculuğumuz ve Kitap

10 Cemalettin AYDINOĞLU / Zorunlu Okur,
Gönülsüz Toplum

18 İlim ve Alim / İsmail Raci Faruki

19 Merkez Haberler / Hanımlar

23 Merkez Haberler / Alimlere Vefa

24 İKRA Anadolu

32 Şubelerden Haberler / Esenler

34 Şubelerden Haberler / Bağcılar

35 Şubelerden Haberler / Göztepe

36 İkra ile Değişen Hayat

22

SITKI ASLANHAN İLE BİR PAZAR SABAHI

35

TÜKETİCİ HAKKI KUL HAKKIDIR

Bilim Tarihi Sohbetleri

KİTAP
TANITIMI

Vural
ERCE

Dünya bilim tarihçiliğinin tartışmasız en önemli isimlerinden biri merhum Fuat Sezgin'di. Derinlikli, uzun yıllara dayanan çalışmaları, sahih bakış açısıyla bilim tarihinin insanlığın ortak malı olduğunu, bugünkü Batı biliminin İslâm medeniyetinin güçlü tesirleriyle doğduğunu ortaya koydu.

Sefer Turan'ın söyleşiyle şekillendirdiği Bilim Tarihi Sohbetleri İslâm bilimler tarihinin en önemli isimlerinden Fuat Sezgin'in hayatı, anıları, aynı zamanda bilimler tarihine duyulan tutkunun kitabı... Yaşadıklarını dönemin toplumsal ve siyasal panoramasını çizerek anlatan Sezgin, 1940'lar da adım attığı üniversitede yavaş yavaş yazma eserlerin ve bilimler tarihinin sınırsız dünyasına yolculuğunu, alışıldık kalıpların dışına çıkan öğrenme şevkini gözler önüne seriyor. Ne var ki

akademik araştırmalarıyla ses getiren Sezgin, 27 Mayıs 1960 askeri darbesi sırasında yürütülen tasfiye sonucunda kürsüsü elinden alınan bilim adamlarımızdan biri olmaktan kurtulamayacaktır.

Fuat Sezgin, kitaptaki söyleşilerde sadece geçtiği bu yolları anlatmakla kalmıyor, bakış açısına yön veren bilimler tarihi alanındaki gelişmeleri de tüm ayrıntılarıyla sunuyor. Bir yandan icatlar, buluşlar hakkında muazzam bir sohbetle şahitlik ederken diğer yandan bilimler tarihine, Hellmut Ritter, Carl Brockelmann, George Sarton, Franz Rosenthal gibi isimlere, oryantalist araştırmalardan İslâm âleminin ahvaline, İslâm kültür çevresinde Müslüman bilginler tarafından yapılmış aletlerin modellerinin sergilendiği müzelere uzanan kapsamlı bir dökümün sunulmasına da tanık oluyoruz.

Sefer Turan'ın Bilim Tarihi Sohbetleri, sadece bir insanın hikâyesini anlatmıyor; insanların yaptıkları iyi işlerle kendi hayatlarını olduğu kadar başkalarının hayatlarını da nasıl zenginleştirdiğini gösteriyor...

Elli yılı aşkın bir süredir, araştırmalar yaparak hayatını İslam Bilim ve Teknoloji tarihini tanıtmaya adanmış ve İslam Bilim ve Teknoloji Müzesi'nin kurucusu Prof. Dr. Fuat SEZGİN, orijinal kaynaklar üzerinde yaptığı araştırma ve çalışmalarıyla bilim ve medeniyet tarihindeki gelişmelerin birbirinden kopuk olmadığını, aksine bir bütünlük arz ettiği görüşünü taşır.

Timaş yayınlarından çıkan 194 sayfadan ibaret bu değerli eser, Bilimler Tarihinin insanlığın ortak malı olduğunu ve bugünkü Batı medeniyetinin İslam medeniyetine çok şey borçlu olduğunu gözler önüne seren bu değerli bilim insanını Türk Kamuoyuna tanıtmayı amaçlamaktadır.

Kitap ve Okumak

Benden, yukarıdaki başlığın altına doldurmam istendi. Nasıl dolduracağımı düşünürken yine kitap ve okuma imdadına yetişti. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın takvim çeşitleri arasında bir de **"Kitaptakvim"** bulunmaktadır. Bu sene üçüncüsü yayımlandı. Her yaprağın ön yüzünde tarihte o gün meydana gelmiş önemli olaylar, bir ayet veya hadis meali, arka yüzünde birkaç gün süren bir yazı serisi yer almakta. Hem takvim hem kitap. İşte 2019 kitaptakvimine göz atarken ilk üç yaprağında yer alan Necip Tosun'a ait bir yazının tam da benim aradığım bir yazı olduğunu gördüm. "Kitap ve Okuma"ya ait aradığımı yine kitap okurken bulmuştum. Bu konuda doyurucu ve emek verilmiş bir yazı idi. Hep beraber faydalanalım diye bazı satırlarını aynen buraya koymayı uygun buldum. Şöyle diyor Necip Tosun:

"Okuma ile niyet arasında doğrudan bir ilişki var. Okumadan maksadımız neyse sonuç da çoğunlukla bizi oraya götürür. Kitaplar sonsuz, hayat ve zaman da kısa olduğundan, okuma eyleminin en temel öznesi "seçme"dir. Bunun uzantısı ise beklentimiz."

"Bu anlamda kitaplar dünyasında seçme eserler okumak hayati bir önem taşımaktadır. Öncelikle niçin okuduğumuzu tespit etmeliyiz. Okuma rastgele, bilinçsiz ve bilgisizce yapılırsa zaman kaybı ve hayal kırıklıkları kaçınılmazdır. Edebiyat gönüllüsü okuma serüvenini rastgele yapmamalıdır. Öncelikle edebî, genel kabul görmüş nitelikli eserleri, klasik eserleri ve yol alacağı türün önemli eserlerini belli bir düzen ve sıralama içinde okumalıdır..."

"Okumak düşüncelerimizi geliştirir, daha sonraki davranışlarımızda, tepkilerimizde doğru kararlar almamızı sağlar. "Kültür, okuyup unuttuktan sonra akılda kalan şeydir." Bizler bir olayda, durumda, kararlar alırken o kültürün bizde bıraktığı tecrübe, akıl ve

DOSYA

Doç. Dr.
Ahmet
EFE

mantık ile hareket ederiz. Bu kararları alırken bilinçli ya da bilinçsiz okuyup unuttuğumuz pek çok kitaptan hareket ederiz..."

"Bütün büyük yazarların, düşünürlerin yoldaşı, sığınağı, ışığı kitaplar olmuştur. Bu insanlar kitaplardan oluşmuş bir dünyada yaşamışlardır. Ömürlerinin sonunda insanlar hakkında yaşadıkları derin hayal kırıklıklarını da kitaplara aşmışlardır. Bu anlamda kitaplar bir sığınak, bir teselli, dost arayışının gelip dayandığı bir duraktır. Bunlardan biri olan Cemil Meriç: "Kitap bir limandı benim için. Kitaplarda yaşadım. Ve kitaptaki insanları sokaktakilerden daha çok sevdim. Kitap benim has bahçemdi. Hayat yolculuğumun sınır taşları kitaplardı." der ve ekler: "Önünde birçok yollar var: Politika bunlardan biri. Belki en aldaticısı olduğu için en cazibi. Mutlak'ın ve sonsuzun rüyası. Mukaddes bir abes. Bana sorarsan kütüphanene dön, yani kitap ol, aydınlan ve aydınlat."

AYAKTA OKU!

DOSYA

Emin
ATALAY

Sigarasından derin bir soluk çekti; havaya şekilli şekilli üfledi ve bilgiç tavırlarla muhatabının yüzüne baktı. Muhatabı, elinde tuttuğu yaklaşık 120-130 sayfalık kitabı göstererek okumasını, okumaya bir yerden başlamasını; bunun Allah'ın ilk emri olduğunu, Müslüman olmak hasebiyle bu emirle muhatap olduğunu söylüyordu.

Elindeki sigaranın külünü önündeki kül tabağına döktürdü; bacak bacak üstüne attı ve sırtını oturduğu sandalyeye mihlayarak konuşmaya başladı:

“Zor bu işler kardeş!.. Gerçekten zor...”

Şairin dediği gibi **“Yaş otuzbeş yolun yarısı eder”**... Bu yaştan sonra “inek” mi olacağız, kitap kurdu mu? Üniversiteyi bitireli 10 yıldan fazla oluyor. Doğru dürüst kitap okumamışken... Hadi öğrenci iken sınavlara hazırlanacağız, iyi not alacağız, sınıfımızı geçmemiz lazım diye kitaplara yumulurduk da, bu sebeple okuyorduk; şimdi niye okuyacağız ki?

Hem, Alla'nı seversen sen okudun da ne oldu? Dünyayı değiştirebildin mi dünyayı? Ahlaksızlar hâlâ var, işini bilen gemisini yürütüyor... Ya sen? Okuduğunla kalmıyor musun?”

Muhatabı tam söz alacaktı ki, fırsat vermeden kaldığı yerden devam etti; daha da heyecanlıydı şimdi:

“Hem bak ben sana bişey diyim mi? Okumakla bişey olunsaydı koca koca proflar zengin olurdu. Bak makrosoftun kurucusu bile dünyanın en zengin adamı. Ama bakıyorsun herif üniversiteyi bile bitirememiş... Eeee, biz bitirdik de ne oldu?”

“Nereden biliyorsun böyle olduğunu?” dedi, muhatabı?

“Aç oku; internette yazıyor!”

Muhatabı güldü: “Yani sen de okuyorsun?!”

Şaşırdı; kötü yakalanmıştı!

“Canım okuyorum tabi, hiç de okumuyor değiliz. Ama herşeyi okumuyoruz...”

“Hah işte” diye sözü aldı muhatabı, “Ben de herşeyi okuma diye sana kitap veriyorum... Sen herşeyi mi okuyacağız derken gerçekten işe yaramaz şeyleri ve önüne konulan şeyleri okuyorsun. O okuduğun şeyler ise kirli bilgiler, ben sana temiz bilgiler vermek istiyorum. Öyle ki, bu bilgiler Rabbimin kitabından, Peygamberimin sünnetinden süzölmüş ve seni oraya götürececek, oradan da cennete götürececek bilgiler...”

Sustu... Sigaranın dumanı boğazına kalmıştı... Hayret etti, duman da boğaza kalır mıymış? İlk defa oluyordu. Hemen şeytanı yardımına koştu. Öyle ya; ya okumaya başlarsa... Hızlı başlamak ve muhatabını alt etmek için acilen söze girmesi gerekiyordu. Muhatabı başlamadan o başlamalıydı: “İyi de meselâ bu bilgilerin neyi kirli ki?”

“Mesela” dedi muhatabı, “Bu bilgilerin arasında makrosoftun kurucusunun üniversiteyi bitirmediği yazar, ama aynı kişinin okuyan bir babanın yani bir avukatın oğlu olduğu; henüz lisedeyken tüm “Wörlđ Buk” Ansiklopedi serisinin tamamını yani hepsini okuduğu yazmaz. Bizden hangimiz bir ansiklopediyi baştan sona bırak, tek cildini okumuşuz? Devam ediyorum; dünyanın en önemli üniversitelerinden olan Harvard’a 1600 üzerinden 1590 puan alarak girdiğini; aynı üniversitedeki tahsilini bilgisayar ve özellikle yazılıma yoğunlaşmak için bıraktığını ve özellikle bu işte başarılı olmak için bir taraftan bilgisayarlar üzerine çalışırken, bir taraftan da bu konuda okumalar yaptığını yazarlar mı? Çünkü onların niyeti şudur: Bak kardeş onlar okumadan adam olmuşlar senin okumana gerek yok, hem okudun da ne oldu? Böyle derler ama kendi çocuklarını ısrarla okuturlar, en güzel yerlerden, en büyük paraları vererek okuturlar. Değil mi? Maksat Müslümanlar okumasın, öğrenmesin, bilmesin; önlere ne konulursa onunla idare etsin.”

Yine iyi yerden vurmuştu muhatabı. Sordu: “Sen bunları nereden biliyorsun?”

Bu sefer tebessüm sırası muhatabındaydı.

Kendinden emin bir şekilde elindeki kitabı uzatarak “Çünkü ben okuyorum!” dedi.

“Yahu kardeşim iyi de...” dedi, “Senin verdiğin kitaplar ders kitabı değil, üniversite kitabı değil... Yani okusam neee, okumasam ne?”

“Hayır” dedi muhatabı, “yanılıyorsun! Sınav soruları bu kitaplardan çıkacak. Şunu kesinlikle biliyorum ki bu kitaplardan çıkmazsa bile bunlar yardımcı kitaplar olduğu için soruları cevaplamayı kolaylaştıracak...”

Şaşkınlıktan çoktandır sigarasını ağzına götürmediğinden külü uzamıştı. Üzerine döküldü. “Elbisem yanmasın” telaşıyla külü üzerinden silkelirken, muhatabına da bulaştırmıştı... Utandı. Şaşkınlığı devam ediyordu, gülümsemeye çalışarak sordu: “Ne sınavı yahu! Sen bana ‘boş vakitlerini değerlendir, hem de birşeyler öğrenirsin’ diyerek bu kitapları vermeyecek miydin?”

“İyi ya işte, sınavın ilk sorusu vaktini nerede geçirdiğinle ilgili olacak!”

Halinden, anlamadığı yine belliydi. Şaşkın bakışları devam ediyordu. Muhatabı, pantolonunun üzerinde kalan kül lekesine bir iki küçük darbe vurduktan sonra aynı noktaya elini koyarak muhatabına daha bir yaklaştı ve gözünü gözüne dikerek: “**Bak sen Müslümanın!**

Peygamberimiz buyuruyor ki, kul mahşerde gençliğini nerede harcadığı, Allah’a imanı, beş vakit namazı hakkında sorulacak. Bu bilgilerin hepsi mahşerdeki sınav sorusu... Müslümanım dediğimiz halde Müslüman gibi mi gâvur gibi mi yaşadığımız sorulacak. E biz Müslüman gibi yaşamayı nasıl öğreneceğiz? İşte bu kitaplardan... Yani kardeş, sınav soruları bu ve diğer okuyacağın kitaplardan çıkacak. Onun için İKRA emrine uymak, emrin gereğini yerine getirmek zorundasın.” dedi. Ummadığı noktadan yakalanmıştı. Muhatabı devam etti: “Bu soru sorulunca ne diyeceksin? Valla ben vaktimi facede, tivitirda, instagram ve bilimum sosyal medyada geçirdim mi diyeceksin? Kaç takipçin var? 2.000

**Bak sen Müslümanın!
Peygamberimiz buyuruyor
ki, kul mahşerde gençliğini
nerede harcadığı, Allah’a
imanı, beş vakit namazı
hakkında sorulacak.**

mi, 3.000 mi? Peki bunların kaç tanesi, öldüğünde senin cenazeni takip edecek? Hadi bu sosyal medyadan kopamıyorsun, peki ne paylaşıyorsun? Abur-cubur şeyler! Hiç değilse oku da, okuduğun kitaptan altını çizdiğin şeyleri paylaş; belki birilerine faydan olur, hidayetlerine, doğruyu ve gerçeği görmelerine sebep olursun! Fena mı? Hem unutma o yazdıkların ve okuduklarından da ayrıca sorulacaksın!”

Kötü yerden vuruyordu muhatabı. Ne desindi. Hem ne dese herif cevabını veriyordu. Gayri ihtiyari şöyle dedi: “Konuşursun tabi; sen okuyorsun biz okumuyoruz da onun için!” Muhatabı “Hah Allah söyledi. Söyleyene değil, söyletene bak!” diyerek kitabı uzattı. Sanki büyülenmişti, kitabı aldı. Halbuki almamalıydı, yenilmemeliydi. Ah ulan şeytan o da kaytarmıştı demek ki... Zaten hep böyle yapıyordu; iyi zamanında onunla başbaşa, sıkışınca yok...

Açık konuşmaya karar verdi: “Ya bak” dedi, “ben okumasına okurum, ama Alla'nı seversen okuyunca ne olacak? Hem de, gerçekten diyorum bak, televizyonda seyrettiğim ve hiç kaçırmadığım bazı diziler var. Bir iki de yarışma programı... Bi de ne zaman şöyle uzanıp da kitap okuyum desem inan gözlerim kapanıp gidiyor.”

Muhatabı müşfik bir şekilde bakarak espriyle cevap verdi: “O zaman uzanarak okuma, oturarak oku... Otobüste oku, metroda oku, minibüste oku... Ayakta oku...” Ve bastırarak şunları söyledi: “Ayakta okursan belki ayağa kalkarız, senin kalkışınla belki ümmet ayağa kalkar.”

Güldü. Sanki şeytanı yanından uzaklaştığı için mi nedir içine bir ferahlık gelmişti... Ama yine de inanıp-inanmamak arasında elindeki kitabı evirip-çevirerek konuştu: “Vay anam vay!... Ümmetin ayağa kalkması bana kaldıysa yandık ki ne yandık!”

“Niye” dedi muhatabı, “Kendini niye küçük görüyorsun? Her bahar bir çiçekle başlamaz mı? Hem sen önce kendinden, sonra aileden, sonra çevrenden sorumlusun. Madem böyle diyorsun. Sen önce ayağa kalk; ümmet belki de seni bekliyor. Ümmet belki de bizi bekliyor da biz onların bizi beklediğinden habersiziz...”

Yakalamıştı. Sordu: “Ümmetin bizi beklediğini nasıl bileceez?”

Soru güzeldi, ama cevabı daha güzeldi: “Okuyarak bileceez... Okumadan bilemeyiz ki!”

Konuştukça, sordukça soruları tükeniyor, cevaplar kendisini etkiliyordu. Vurucu darbe bu işte, dercesine, sigarasının sonlarından bir iki nefes çekip izmariti attı ve sordu: “Tamam son soru: Okuyunca n’olacak? Dünyayı mı değiştireceğiz yani?”

“Kardeş” diye başladı muhatabı, “Bir: Biz insanlar her birimiz ayrı bir dünya, ayrı bir âlemiz zaten. Dolayısıyla evet okuyarak dünyayı değiştireceğiz. Eğer bizler başlı başına bir dünya isek, ki öyle, dünyayı yani kendimizi değiştireceğiz. Sonra iki: Biz niye ille de dünyayı değiştirmek istiyoruz ki? Bu zor olanı... Biz kolayından başlayarak kendimizi değiştirelim önce... Böylece belki dünya da değişecek... Hadi üç: Biz zaten dünyamızı mutlaka değiştireceğiz...” Muhatabı sözünü bitirmeden girdi, meraklanmış ve heyecanlanmıştı: “Nasıl yani?” Muhatabı devam etti: “E, ölünce dünyamız değişmeyecek mi? Hiç değilse öbür dünyaya gittiğimizde hesabımız kolaylaşsın.” Devam etti: “Ama bak sana şunu kesinlikle söylüyorum, inan okuyarak dünyanın değişecek. Dünyamız değişecek. Büyükler boşuna kalem kılıçtan üstündür dememişler. Dederimize bak, tarihimize bak. Mikrobu bulan biz, uzay keşiflerini uzaya çıkmadan yapan biz, ilk sosyolojik tesbitleri, ilk tıbbi bulguları keşfeden biz, ilk uçuş denemesi yapan biz, ilk dünya haritasını çizen biz... Bunlarla dünyayı değiştirmişiz. Ama bunları hep okuyarak yapmışız ve ne zaman okumayı öğrenmeyi bırakmışız o zaman uyumaya, sömürülmeye başlamışız. Onun için uykun gelse de uyuma kitap oku diyorum. Eğer uzanarak okuyorsan ayağa kalk, otur diyorum.”

Birbirlerinin gözlerine baktılar, karşılıklı tebessüm ettiler. Fazla direnemedi. Elindeki kitaba bakarak “eh hadi okumaya başlayalım bakalım” dedi...¹

---

1. *Türkçe olmayan tabirler özellikle “okunduğu gibi” yazılmıştır.*

Hayat Yolculuğumuz ve Kitap

Okumak bizim kültürümüzde saygın bir kavramdır. Okuyan kimseler takdir edilir, övülür; okuyanlarla övünülür. Kişi kendisi okumasa bile ilim tahsil edenleri, kitap okuyanları sever, onlara saygı duyar. Okumaktan maksat hem bir eğitim kurumuna devam etmektir hem de kitap okumaktır. Eğitim kurumuna devam edenin de okuyanın da ortak paydası kitaptır. Kitaba gösterilen saygı, ona verilen değer nedeniyle kitapla uğraşmak yani okumak bizde önemli bir fazilettir. Okumaya gösterilen bu saygının nedeni bizim toplumumuzun kitaba verdiği değerden kaynaklanır.

Kitap bizim kültürümüzde önemlidir, değerlidir ve saygıya layıktır. Bu nedenle dilimizde kitapla olmak, kitaplı olmak, kitabın ortasından konuşmak ve kitaba başvurmak kitaba verilen değeri gösteren örneklerdir. Kitap bizim geleneğimizde gündelik hayatın en önemli figürüdür. Dinimizin kaynağıdır, dünya ve ahiret hayatımızın belirleyicisidir. Hâl böyle olunca kitap insanın hayattaki en önemli kılavuzu ve yol arkadaşıdır. Hayat kitabımız Kur'an-ı Kerim bizim söz ve davranışlarımıza olduğu gibi okumalarımıza da yön veren, çerçeve çizen bir kitaptır.

DOSYA

Ahmet
YAPICI

Müslümanların hayat yolculuğundaki yol rehberi Kur'an-ı Kerim'dir. Kur'an'ın ilk emri de **"Oku!"** hitabıdır. Bu emir tam olarak şöyledir: **"Yaratan Rabbinin adıyla oku!"** (Alak sureti, 1. Ayet) Bu ayette okuması istenen varlık insan; insandan yapılması istenilen şey ise Allah'ın adıyla okumaktır. Yani insanın okuma yolculuğundaki hedefi ve rotası Allah olmalıdır. Okumalarımız bizi Allah'a yönlendirmeli, ona yakınlaştırmalı ve yüzümüzü ona çevirmelidir. Bu emirde dikkatimizi çeken şey, neyin okunacağı sorusunun cevabının olmamasıdır. Buradan yola çıkarak şu sonuca varabiliriz:

İnsan, kendisini Allah'a yöneltecek ve ona yakınlaştıracak her türlü kitabı okumalı, her türlü bilgiye ulaşmaya çalışmalıdır. Örneğin; Kur'an ayetlerini okuyup tefekkür ettiğimiz zaman Allah'a daha fazla teslim oluruz. İnsan vücudunu ve DNA'sını bize anlatan bir kitabı okuduğumuz zaman Allah'ın yaratma sanatı ve kudreti karşısında hayranlığımız artar, ona daha çok iman ederiz. Güneş, Ay, yıldızlar ve kâinatın işleyişini anlatan kitaplar aslında **"Göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün art arda gelişinde, insanlara yararlı şeyler ile denizde yüzen gemilerde, Allah'ın yağdırdığı ve kendisiy-**

le yeryüzünü ölümünden sonra dirilttiği suda, her canlıyı orada üretip-yaymasında, rüzgârları estirmesinde, gökle yer arasında boyun eğdirilmiş bulutları evirip çevirmesinde düşünen bir topluluk için gerçekten ayetler vardır.” (Bakara suresi, 164. Ayet) ayetindeki hikmetleri bize açıklar. Kısaca fizik, kimya, biyoloji, astronomi, coğrafya, tarih, felsefe, sosyoloji ve psikoloji gibi ilim dallarının bize öğrettiği bilgiler Kur’an ayetlerini daha iyi anlamamıza yardımcı olur. Bunun yanında bu ilimlerin bize sunduğu bilgiler bizim Allah’ı daha yakından tanımamızı ve imanımızın artmasını sağlar. **“...Kulları içinden ancak âlimler, Allah'tan (gereğince) korkar...”** (Fatır suresi, 28. Ayet) ayeti bilgi sahiplerinin Allah’ı hakkıyla

Kur’an-ı Kerim’in “Oku!” emrini, dünya ve ahiret hayatında fayda sağlamak şeklinde anlayan Müslümanlar Hz. Peygamber döneminden itibaren her türlü bilgiyi önemli ve değerli gördüler. Bu anlayış nazarında tefsir, hadis, fıkıh ve kelam okumak da tıp, biyoloji, astronomi, matematik, coğrafya, fizik ve kimya okumak da aynı derecede değerlidir ve faydalı bir meşguliyettir.

tanıyacaklarını ve ona karşı vazifelerini layıkıyla yerine getireceklerini ifade eder.

Buraya kadar ifade etmeye çalıştığımız kollarında anahtar kavram, faydalı bilgidir. İnsanın dünya ve ahiret hayatını kolaylaştıracak, ona her iki hayatta da iyilik ve mutluluk sağlayacak, onu Allah’a yakınlaştıracak her türlü bilgi faydalıdır. İslam dini bilgiye fayda açısından bakmış, bilginin insanın hizmetine ve faydasına sunulmasını istemiştir. Dolayısıyla okunan kitap, öğrenilen bilgi; kişinin ahlakını güzelleştirmeli, alışkanlıklarını olumlu yönde değiştirmelidir. Kitap ve bilgi, insanı kötü huylardan ve alışkanlıklardan uzak

tutmali, kişiyi anlayış ve nezaket sahibi yapmalıdır. Hz. Peygamberin dualarında Allah’tan faydalı bilgi istemesi bu açıdan anlamlıdır.

Kur’an-ı Kerim’in **“Oku!”** emrini, dünya ve ahiret hayatında fayda sağlamak şeklinde anlayan Müslümanlar Hz. Peygamber döneminden itibaren her türlü bilgiyi önemli ve değerli gördüler. Bu anlayış nazarında tefsir, hadis, fıkıh ve kelam okumak da tıp, biyoloji, astronomi, matematik, coğrafya, fizik ve kimya okumak da aynı derecede değerlidir ve faydalı bir meşguliyettir. Yani tefsir okumak da fizik okumak da insana dünya ve ahiret faydası sağlar, kişiyi Allah’a yakınlaştırır. Bilgiye yönelik bu bütüncül bakış açısı güçlü olduğu ve süreklilik arz ettiği müddetçe Müslümanlar eğitimde, bilimde, ahlak ve düşüncede, sanatta, siyasette ve teknolojiye önemli atılımlar yaptılar. Sadece astronomi ilmini örnek verecek olursak günde beş vakit namaz vaktinin, Ramazan ayının, imsak ve iftar saatlerinin belirlenmesi Müslümanlar için önemli bir ihtiyaçtır. Söz konusu ihtiyacın yanı sıra insanın içindeki merak dürtüsü ve **“Rahman’ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun? Sonra gözünü tekrar tekrar çevir de bak; (kusur arayan) göz aradığını bulamadan bitkin olarak sana dönecektir.”** (Mülk suresi, 3, 4. Ayetler) ayetlerinin hikmetini öğrenme arzusu Müslümanları astronomiye yöneltti. Bu sebeple tarihte Müslümanların astronomi ilmine katkıları büyüktür. Kurulan ilk gözlem evleri, usturlaplar, bu alanda yazılan binlerce kitap ve üretilen teknolojik aletler bunlardan bazılarıdır.

Kitaba, bilgiye yönelik bu bakış açısı zayıfladığı oranda Müslümanlar arasında bilgi ve düşünce kısırlığı, ahlak ve şahsiyet zayıflığı, bağınazlık, cehalet ve tembellik gibi sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bugün Müslümanların yeniden kendilerine gelmeleri ve insanlığa nefes olacak bir dirilişi gerçekleştirebilmeleri için zihinlerdeki bilgi ve düşünce anlayışını yeniden aslına döndürmek gerekir. Yukarıda bahsettiğimiz bakış açısını merkeze alan bir okuma seferberliğini çocuklardan ve gençlerden başlayarak tüm topluma yayabilirsek çok büyük bir atılım gerçekleştirmiş oluruz. Yaşadığımız hayat ve dünya şartları bizi bu yöne sevk ediyor. Farkında mıyız?

ZORUNLU OKUR, GÖNÜLSÜZ TOPLUM

İnsan, canlılar ve varlıklar arasında mutlak ontolojik üstünlüğe sahip bir varlıktır. Çünkü diğer varlıklardan farklı olarak düşünür, konuşur, alet icat eder ve sebep sonuç ilişkisi kurar. Allah insana apst-raksiyon/soyutlama yeteneği vermiştir. O, eşyanın anlamını, işleyişini ve diğer varlıklarla olan bağıını çözümleyebilen müstesna bir kimliktir. Bilinen insanlık tarihi aynı zamanda dinler tarihidir. Bu süreçte insanları aydınlatmakla mükellef Nebilerin hiçbirisinin irrasyonel talepleri olmamıştır.

Hız. Musa, piramit yapma becerisine sahip bir toplumda yaşamıştır. Hız. Yusuf, iyi bir ekonomisttir. Mısır'a maliye bakanı olmuştur. Hız. Salih ve Hız. Şuayb peygamberler, kayaları oyup muhteşem evler yapan bir topluma gelmişlerdir. Hız. İsa bir tabiptir. Bu örnekler dinin bilgiye düşman olmak gibi bir keyfiyetinin olmadığını göstermektedir. Din, bilginin içeriğini konu edinir. Bilimin ideolojik kaygılarla profan/din dışı bir alana kayması ve inançsızlığa kaynaklık etmesi onu endişelendirir.

Tarih boyunca tüm dinler ve devletler müntesiplerini eğitmeyi amaçlamışlardır. Peygamberler bir nevi öğretmen, getirdikleri din; eğitim sistemi, kitapları ise bu sistemin araç gereçleri olarak düşünülebilir.

Dünyada birçok devlet, süreleri farklı olmakla birlikte eğitimi zorunlu hale getirmiştir. Bu kadar külfetli ve yüksek maliyetli eğitim işini devletler niçin uhdesine alır? Maliyet-analiz hesabı açısından hiç de mantıklı olmayan bu eğitim işi devlet tekeline nasıl girmiştir? Bu sorulara ilk elden vereceğimiz masum cevap, cehalet yok olsun, çocuklarımız okusun dyledir. Devletlerin çoğu için eğitim; toplumu belli bir ideoloji, din ya da felsefi kanaate kanalize etmenin adıdır. Louis Althusser "Devletin İdeolojik Aygıtları" meselesinde din, hukuk, kültür, haberleşme, siyasal ve sendikal yapılara öğretimi

DOSYA

Cemalettin
AYDINOĞLU

de dâhil ederek eğitimin ideolojik boyutunu ortaya koymaya çalışmıştır.

Ivan İlich "Okulsuz Toplum"u önerirken eğitime karşı değildir. O okullar aracılığı ile statükonun korunduğunu düşünür.

"Eğitim: Bir Kitle İmha Silahı" tezinin sahibi John Taylor Gatto, okulların düşünmeyi öğretmekten çok başarıyı kutsadıklarını ifade eder. Okulun insana rasyonel ve kasti zararının bulunduğu, asıl amacının ülkelerin nüfuslarını yönetilebilir hale getirmek olduğunu ifade eder. Bu eleştirilerin tamamına katılmamakla beraber zorunlu eğitimden gönüllü toplumun çıkmadığı gerçeğini görmemiz gerektiğini bilmemiz gerekmektedir. Eğitime yüklenen farklı misyonlar okullarda okuma işinin "miş" gibi yapmak olarak tecelli etmesi sonucunu doğurmuştur.

Sormamız gereken soru okullarda çocuklarımıza kitap okutmak mümkün müdür? Çocuklarımızın ve ebeveynlerimizin birçoğunun teknoloji bağımlısı olduğu bir yerde, kitap okumak fantastik bir taleptir. Rol model olacak olan anne/baba ve öğretmen; tarihi, kültürü, medeniyeti dizi filmler üzerinden anlatıyorsa meselenin geldiği yeri siz düşünün. Başarı odaklı bu eğitim sisteminde, okuttuğunuz kitap sınavda çocuğa fayda sağlıyorsa tahammül edilebilir bir durumdur artık. Okullarımız okumayı pragmatist bir süreç olarak kurgulamaktadır. Okumanın soru çözmedeki pozitif etkisi üzerinden okur ikna edilmeye çalışılmaktadır. Okumanın iyiliğinden bahsetmek yerine faydasından söz eden bir sistemden gönüllü okur nasıl çıkar?

"Bir insanı ahlâken eğitmeden sadece zihnen eğitmek topluma bir bela kazandırmak demektir" diyen Theodore Roosevelt, ah-lâki eğitim olmadan varılacak yerin felâket olduğunun altını çizmektedir. Unutmayalım ki bu gün dünyamızı kan gölüne çeviren insanların önemli

bir kısmı hayatında hiç başarısız olmamış, okularını birincilikle bitirmiş, prens-prenses muamelesi görmüş, yarı Yunan tanrısı muamelesiyle büyütülmüş insanlardan oluşmaktadır.

Hz. Muhammed ilk olarak **“oku”** emriyle vahiyle tanışmıştır. O'nun okuma yazma bilmeyen bir ümmi olduğunu biliyoruz. Öyleyse ne okuyacak? Bu sorunun birçok cevabı vardır:

• Birincisi, benim okuduklarımı sen de tekrar et emridir.

• İkincisi, oku emrinin akabinde gelen yaratılış ile ilgili ayetlere bakarak yaratılışı düşün ve ibret al kısmıdır.

• Üçüncüsü ise oku emrini “anlat” diye anlamak da mümkündür.

İkra/Alak süresinde eğitim öğretim sürecinin ayrılmaz birleşenleri zikredilmektedir:

• Öğretmen, Allah'tır. Rabbü'l-Alemin tüm bilgilerin kendinden neşet ettiği varlıktır.

• Öğrenci, insan ve Hz. Muhammed'dir.

• Araç-gereç: Kitap, kalem, defter

• Hedef: İnsana bilmediğini öğretmektir.

Bu ayetler bilginin asıl kaynağının Allah olduğunu, ondan bağımsız bir bilişsel sürecin olamayacağını ifade etmektedir. Kontrolsüz ve Allahsız bir okuma, modern insanı “bilim kilisesi” diye yeni bir anlayışa teşne etmiştir. Bu tip insanlar bilimsel gerçekleri eleştiri süzgecinden geçirmeden kabul ederler. Tam bir teslimiyet içerisinde. Dolayısıyla antropomorfik (insan biçimli) yeni Yunan tanrıları tabieler ve bilim adamlarıdır. Onlar öleceksiniz derse karalar bağlar, bir şeyiniz yok derse haylazlığın dibini buluruz.

Bilimi eleştirmek, düşük sesle bile olsa **“acaba?”** demek çağdışı, yobaz, gerici gibi ötekileştirici kavramlarla tanışmanıza sebeptir. Bu süreçte yaşanan sekter ve seküler hayat din dışı alan kavramını da doğurmuştur. Böylece bilgi; dini bilgiler ve pozitif bilgiler diye kategorize edilmeye başlanmıştır. Müslüman açısından bu düalist yaklaşım kabul edilemez. O yaşadığı hayatı bir bütün olarak kabul eder. Çünkü onun hayatında din dışı diye bir alan yoktur.

Dindarlık bir ceket midir ki gün içerisinde giyinelim, çıkaralım? Kişi günah işlerken din dışına mı çıkabilmektedir ya da güzel bir manzara karşısında duyduğu derin taaccüp din dışı bir duygu mu imlemektedir?

Halil Cibran'ın Ermiş kitabında anlattığı şu hikâye meramımızı daha güzel dile getirecektir: Bir gün bir adam bilge birisine gelir ona aşk, nefret, şiddet ve bunun gibi başka meselelerden sorar. Sonra da der ki **“Hocam şimdi de bana dini anlat.”** Bilge kişi şaşkın bir şekilde şöyle cevap verir: **“A kuzum! Saatlerdir sana ben ne anlattım ki zaten!”**

Müslüman karşılaştığı bir bilgi ya da kaynak/ kitapla ilgili bir bakış açısı oluşturmalarıdır:

• Bilginin kaynağı Allah'tır. O yüzden Müslüman bilgiyi ayrıştırmaz.

• Allah'ı gerçekten tanıyan ve bilenler ancak ilim sahipleridir. (Bkz: Fatır,28)

• Müslüman bilgi edinme sürecini Allah'ı hesaba katarak, O'nun adını anarak yapmaya çalışır. (Bkz: Alak,1)

• İlim sahipleri peygamberlerin mirasçıları olacak kadar önemli bir misyonla görevlendirilmiştir. (Alimler, peygamberlerin varisleridir)

• İslam, cinsiyetçi bilgi anlayışına karşıdır. **“İlim tahsil etmek kadın ve erkek tüm Müslümanlara farzdır”** Hadis)

• İslam; alimin uykusunu, cahilin ibadetinden daha hayırlı kabul eder.

• İslam'a göre bilginin yurdu yoktur. Evrensel okumalara açıktır. **“İlim Çin'de de olsa talep ediniz.”** Hadis)

• Bilgi karşısında mutlak bir teslimiyet içerisinde değildir. Kendisine bir bilgi ya da haber ulaşırsa bu bilginin kaynağını ve niyetini sorgular, öyle kabul eder.(Hucurat, 6)

Müslüman bir bilgi kendisine ulaştığında ya da bir kitap okuma programı yaptığında Sokrates'in üçlü filtresini devreye sokmalıdır.

• Gerçeklik filtresi : Bu bilgi gerçek mi?
• İyilik Filtresi : Bu bilgi iyi bir bilgi mi?
• Faydalı olma filtresi: Bu bilginin kişiye ya da topluma faydası var mı?

Cevaplar olumsuzsa o bilgiden de, o kaynaktan/kitaptan da uzak durur.

Sevgili okur!

Bilmek, sorumluluğumuzu artırır. Bilgisiyle amel olmayan hamal olur. Alim ile bilgin arasındaki fark da budur. Alim amel eder, bilgin onu bilmenin hazzını yaşar. Okumak da böyledir. Okuduğunun ruhunda, bedeninde ve hayatında olumlu bir değişimin sebebi değilse boşuna bir uğraştır.

Araştırmacı - Yazar

SAİD ALPSOY

“Bizim medeniyet iklimimiz, kitap ve okuma iklimidir.”

İKRA: Hocam bu söyleşimizi kitap ve okumak üzerine yapmak istiyoruz. İlk olarak kitap ve insan ya da okumak ve insan denildiğinde nasıl bir değerlendirme yaparsınız?

Said Alpsyoy: Bismillah. Çok genel bir soru oldu, onun için ilk aklıma gelenden başlayayım. İnsanı hayvandan ayıran yapısal özellik farkının, akıl farkı olduğu söylenir. Bu doğrudur; Kur'an'da da bu düşünce farklı şekillerde teyit edilmiştir. İnsandaki yaratılıştan gelen aklın varlığına anlam kazandıran şey ise bilgidir. Çünkü bilgiyle doludur, bilgi ile donatılmamış bir aklın tek başına işlevsel anlamda bir manası, bir karşılığı olmayacaktır. Okumak yani kitap da insanın bilgi kaynaklarından birisidir ve sahip olunan bilginin en azından % 90'ı bunlara dayanır. Her birimiz şu an sahip olduğumuz -hangi tür olursa olsun- bilgiyi hatırlarsak bunların ya doğrudan doğruya okumak sayesinde elde edilen bilgiler ya da başka canlı kaynaklardan, insanlardan alınmış olsa bile o kişilerin kendi okumaları sayesinde elde ettikleri bilgiler olduğu görülür. Yani besin kaynaklarının hep bitkisel kökenli olması gibi okumak ve kitap da insanın bilgilerin en azından yüzde doksanının kaynağıdır. Dolayısıyla kitap, okumak ve bilgi sahibi olmak, insanı hayvanlardan ayıran aklına anlam kazandıran temel husustur. Taşları bu şekilde yerleştiren, okumanın anlamı ve önemi nedir, neye isabet eder konusunda herhalde bir şeyler söylemiş oluruz.

İKRA: Bununla bağlantılı olarak geçmişte de günümüzde de kalıcı olan, iz bırakan medeniyetlerin, devletlerin hep bilgiye dayandığı söylenmektedir. Bu değerlendirilmeye katılır mısınız?

S.A. Tabi, kesinlikle katılıyorum. Zaten bir medeniyet, bir toplumun kendi içinde belli bir bilgi yoğunluğuna ulaşması, ama yetmez sonra o bilgiyi kendine has bir me-

todoji ile yorumlayabilecek, anlamlandırabilecek bir sistem inşa etmesi ile ortaya çıkar. Mesela bu mevzularda 20. yüzyılda dünya çapında en fazla kabul görmüş kişi İngiliz tarih felsefecisi Arnold Toynbee'dir. Toynbee, Tarih Bilinci (A Study of History) isimli eserinde yirmibir tane medeniyet sayıyor. Önce medeniyeti tanımlamak için belli kriterler getiriyor, sonra bu kriterlere göre insanlık tarihinde oluştuğunu kabul ettiği yirmibir medeniyeti sıralıyor. Bu ciddiye alınması, en azından üzerinde durulması gereken bir tezdır. Şimdi bu tez üzerinden konuşursak, tarihin belli bir döneminde, dünyanın belli bir coğrafyasında bir topluluğun çevresindeki topluluklardan ayrışıp yeni bir medeniyet olarak ortaya çıkmasının birçok sebepleri, birçok faktörleri vardır. Şu anki konumuz açısından bunların birincisi, o topluluğun bilgi birikiminin belli bir düzeye ulaşmış olması, çevresindeki topluluklardan ileriye gitmiş olmasıdır. Mesela çevresindeki A topluluğunun -diyelim ki- 5 birim, B topluluğunun 8 birim bilgi birikimi varsa, medeniyet kurmuş olan toplum bakıyorsunuz 30 birim bilgi birikimine ulaşmıştır. Böyle açık bir fark vardır. Bir medeniyetin oluşumu için ikinci husus, bu bilgi birikiminin, o toplumun düşünce biçimine has, orijinal, yani başkalarından taklit edilmiş bir bakış açısıyla, felsefi bir yorumla yeniden değerlendiriliyor olması gerekir.

O zaman bilgiye yani kitaba geri döndüğümüz vakit otomatikman “medeniyet demek kitap demektir” diyebiliriz. Buna insanlık tarihinde istisnasını oluşturan iki üç tane medeniyet vardır; ona da kısaca temas etmiş olayım: Bunlar otantik Amerikan medeniyetleridir.

İnka, Aztek ve Maya medeniyetleridir. Bunlar hakikaten bir istisna oluşturuyor; çünkü bunlarda yazı yok, alfabe yok, dolayısıyla kitap ve okuma diye bir şey de yok. Ama bir parantez açalım, sırf bu sebepten onları medeniyet kabul etmeyen çok ciddi sayıda Avrupalı düşünür de var. Sonuçta bunları bir istisna olarak kabul ediyoruz ve o zaman da “kitap eşittir medeniyet” şeklinde bir basitleştirmeye gitmek doğru olabiliyor. Ama üçüncü kez altını çiziyorum, burada bilginin varlığı ve miktarı ne kadar fazla olursa olsun tek başına yeterli değildir. Bilginin yanında o bilginin o güne kadar olmayan, görülmeyen, bilinmeyen bir şekilde o toplumun kendi düşünce ve kültür kodlarına göre yeniden yorumlanabilmesi, yeniden anlamlandırılabilmesi lazım. Mesela şu anki Türk toplumunun bilgi donanımı itibarıyla nereye gelirse gelsin insanlık medeniyetine yeni bir katkıda bulunabilmesi teorik olarak da imkânsızdır. Çünkü bilgiyi değerlendirme ve ele alış şekli tamamen moderndir, batının taklididir. Dolayısıyla şu an 80 milyon Türk nüfusu 24 saat kitap okuyor, bilgiyle kendini donatıyor olsa bile bugünkü mevcut kültürel kodlarla buradan bir medeniyet doğmaz. Medeniyet için yeni bir düşünce, yeni bir zihin yapısı gerekiyor. Yeni bir zihin demek yeni kavramlar demek, yeni kavramlar demek yeni bir düşünce sistematığı demektir. İşte oradan da yeni bir medeniyet ortaya çıkar. Zaten yeni bir medeniyet de başka hiçbir türlü ortaya çıkartılamaz. Hatta işâri mana üzerinden, işâri tefsir üzerinden giderse Kur'an bile bunu söylüyor, tabi açık bir nasla değil. Yani şu ayeti hepimiz hatırlayacaksınız “raina demeyin, unzurna deyin” (Bakara suresi: 104). Kur'an burada bize başkalarının kelimelerini ve kavramlarını değil, kendi orijinal kelimelerinizi ve kavramlarınızı kullanın diyor. Çünkü başkalarına ait kavramlar üzerinden düşündüğün ve konuştuğun müddetçe kendi düşüncene sahip olamazsın, kendi düşüncene sahip olmadığın müddetçe de kendine ait yeni hiçbir şeye, bu arada medeniyete de sahip olamazsın. O sebepten mesela batılı terminoloji ile fakat müslümanca düşünen insanlara, en fazla, en iyimser şekli ile modernist Müslümanlar diyebiliriz. Yani o modernist eklemesi de olmadan, saf Müslüman diyemeyiz. Çünkü onu diyebilmemiz için Kur'an ve sünnetten üretilmiş kavramlarla konuşuyor, onlarla düşünüyor olması lazım. Diyelim ki adam radikal İslâm kavramını içselleştirmişse ve bunu rahat rahat kullanıyorsa, batılılara ait “radikal İslâm” diye tırnak içine almayı düşünmüyorsa, bu adam müslümandır, ama batılı gibi düşünen müslümandır.

İKRA: *Bu iki şartın gerçekleşmesi ile dünyada yeni bir medeniyet doğar mı?*

S.A. Dünya da yeni bir medeniyetin doğması için eski hâkim medeniyet paradigmasının da ölüm sürecine

girmiş olması ve bir boşluk bırakması gerekir. Ki bu boşluk yeni bir adayın ortaya çıkmasıyla doldurulabilirdi. Yani alanı tam bir hâkimiyet ile işgal etmekte olan bir medeniyet varken başka bir medeniyetin filizlenip onun alanını ele geçirebilmesi pek mümkün değildir. 1500'lerden sonra yani dünya tek parça haline geldikten sonra tarihte böyle bir şeyin örneği yoktur. Öncesinde çeşitli kıtalar birbirinden tamamen kopuk olduğu için bu olabiliyordu; ama dünya tek sisteme sahip olduğundan beri, aşağı yukarı 500 senedir başka türlü bu işin gerçekleşebilmesi mümkün değildir. Diğer taraftan ben içinde bulunduğumuz bu dönemde hâkim Batı medeniyeti adına böyle bir gerileme ve çöküş sürecinin yaşanmakta olduğu kanaatindeyim. Aynı şekilde önümüzdeki yaklaşık 50 senelik bir süreç içerisinde bunun yeni bir âhir zaman İslâm medeniyetinin ortaya çıkabilmesi açısından son derece büyük bir fırsat olduğu kanaatindeyim.

İKRA: *Hocam kitabın önemine her zaman vurgu yapılıyor, okunması tavsiye ediliyor. Ancak ne olursa olsun kitap okumak her zaman faydalı mıdır? Bilginin iyi sonuçları olduğu gibi yıkıcı ve zararlı sonuçları da var mıdır?*

S.A. Tabi kesinlikle vardır. Bu çok eski tarihlerden beri düşünen kafaların farkında oldukları bir şeydir. Mesela Aristo'nun şöyle bir sözü vardır: Bir insanı akıl yönünden eğitip ahlâk yönünden boş bırakırsanız toplumun başına bir bela hazırlıyorsunuz demektir. Dolayısıyla bir insanı akıl anlamında, bilgi donanımı anlamında eğitilip nitelikli hale getirilirken, bu akıl ve bilgi donanımı, ahlâki ve manevi balans ile dengelenmiyorsa, Aristo'nun dediği gibi toplumun başına bela hazırlanıyor demektir. Hatırlarsınız, rahmetli Özal'ın meşhur hırsız prensleri vardı. Amerika'da master yapmışlar, mükemmel bir eğitim almış kimselerdi. Bunlar genel müdürü oldukları kamu bankalarının içini boşaltmışlar, halkı yüz milyonlarca dolar zarara uğratmışlardı. Böyle bir şeyi nasıl becerebildiler? Çünkü çok iyi bir eğitimleri vardı, bu eğitimleri sayesinde yapabildiler bunu. İlkokulu ikinci sınıftan terk etmiş, sonra da hayatının kalan kısmını çobanlık yaparak idame ettiren biri bunu yapabilir mi? Aynı şekilde mesela Naziler; kit imkanlarla çok kısa bir sürede, fabrikasyon bir sistemle milyonlarca insanı katlettiler. Böyle bir şeyi yapabilmek üstün bir eğitim formasyonunu ve bilgi donanımını gerektiriyor. Hani Shakespeare'in bir oyununda Hamlet şöyle diyor: En canavarlardan birinin hayal gücü oniki kadavrayı geçmiyordu; çünkü ideoloji yoktu o zamanlar. Yani cahil bir adam mesela bir milyon kişiyi en az masrafla ve en kolay şekilde, diyelim ki bir ay içinde imha etmenin metodunu bulamaz, bunu gerçekleştiremez. Çünkü bunun için üstün bir eğitim almış olmanız, çok geniş bir bilgi

birikimine sahip olmanız gerekir. Dolayısıyla bir insanın bilgisi tek başına artıyorsa otomatikman arz ettiği potansiyel tehlike de artar. Bu bilginin mutlaka Allah'a imanla ve ahiret bilinci ile balanse edilmesi/dengelenmesi lazımdır. O zaman da devreye din girer, hak din olarak da İslâm girer. İnsanların eğitiminde bu ikisinin mutlak surette baş başa götürülmesi şattır. Aksi takdirde onları eğitmeyin daha iyi. İşte burada "Allah'ın adıyla oku!" çok güzel bir usuldür. Şahsen şu benim çok beğendiğim bir mottodur: Bütün kitaplar bir tek kitabın daha iyi anlaşılması için okunur. En azından Müslümanlar için olayın gerçekten böyle olması lazım.

İKRA: Hocam siz kitapları, kitap dünyasını da iyi tanıyan ve takip eden birisiniz. Zaten içinde-siniz de. Özellikle ülkemiz açısından, piyasaya arz edilen kitapları, okuma ve okur manzarasını nasıl değerlendiriyorsunuz.

S.A. Şimdi daha çok başkalarından duyularak tekrarlanan şöyle bir şikâyet var: Geçmişte bu işler daha iyiydi, bu açıdan toplum çok daha kötüye gidiyor. Ben buna katılmıyorum; hatta tam aksini düşünüyorum.

1997 senesinde İstanbul'da bir kitap dağıtım şirketinde işe başladım. Herhalde Çağaloğlu piyasasının ticarî/maddî anlamda en büyüğüydü. Oradaki görevim yayın piyasasındaki kültür kitaplarını takip etmektir. Altı sene profesyonel olarak o işi yaptım. Yani o dönem itibarıyla bu konuda çok net bir gözlemim var. Şimdi o zamanla bugünü mukayese ettiğim vakit gidişatın iyiye doğru olduğu, benim gözümde iki kere iki dört katıyla tebelbür ediyor. Çünkü bahsettiğim dönemde Türkiye'de basılan kültür kitabı yıllık ortalama beşbin civarındaydı. Şimdi kesin rakamı bilmemekle birlikte, yıllık ortalama basılan kültür kitabı sayısındaki artışın, nüfus oranındaki artıştan çok daha fazla olduğunu biliyorum. Dolayısıyla buradaki artış gerçek bir artışa tekabül ediyor.

Bununla beraber herkesin şikâyetçi olduğu bir cep telefonu sosyal, medya saplantısı var. Ancak bu, bütün dünyada böyle, sadece Türkiye'ye özel bir şey değil. Ayrıca buna doğru yerden yaklaşsanız, doğru kullanırsanız -okuma lehine demeyeyim de- her şeye rağmen okumaya devam edenler lehine çok ciddi bir artışa, bir fırsata dönüşme imkânı da var. Yine okumanın öneminin farkında olan ve ciddi bir şekilde okumaya

devan eden kimselerin, sosyal medya yoluyla başkalarını da peşlerinden sürüklemeleri ve onları okumaya yönlendirmeleri mümkündür. Sizin Derneğinizi gibi kitap okumayı bilinçli bir hedef olarak belirlemiş sosyal organizasyonların da bu alanı gözden kaçırmamaları ve iyi değerlendirmeleri gerekir.

İKRA: Hocam kitap okuyanlarla nasıl ilgilenmek, nasıl bir yol izlemek gerekir?

S.A. Şahsen kendi küçük çaplı okuma programlarında bunun nasıl yapılacağını net olarak görüyorum. Diyelim ki elinizde yüz denek var. Bunların bir tanesi -ki yüzde bir aslında çok iyimser bir kabuldür, normalde üçyüzde birdir- doğuştan okuma dehasıdır. İşte onunla ilgileneceksiniz. Yani diğerlerini görmezden gelin, onlara hiçbir şekilde vakit harcamayın, enerjinizi harcamayın demiyorum; ama enerjinizi yüze

bölüp, bu yüz kişiye eşit olarak da dağıtmayın. Bu, çok adilane gibi gözüktüğü de, sahip olunan fitratlar ve potansiyeller açısından baktığınız vakit bunun bir haksızlık, aldatıcı bir eşitlik ve adalet olduğu görülür. Ben şahsen şunu yaparım; elimdeki imkânların yüzde ellisini o bir kişiye, yüzde ellisini de geri kalan doksan dokuz kişiye paylaştırırım.

Şöyle bir örnek üzerinden gidelim; diyelim ki üç milyon dolar masraf yaptınız, bin öğrencilik bir lise kurdunuz. Bu lise her sene diyelim ki yüz mezun verdi. Yüz sene içerisinde bu liseden onbin mezun çıkar. Yatırımınız üç milyon dolar bunu unutmamalı. Onbin mezunun 9999'u vasat insanlar, bir tanesi ise Albert Einstein. Şimdi üç milyon dolarlık yatırım rantabl mı (verimli mi), değil mi? İşte en baştan itibaren bu perspektifle yaklaşılması lazım. Yani şu kuru kalabalığın içerisinde şu an bilemediğim, mesulüm olan bir tane deha vardır. Benim işim o dehayı arayıp bulmak, ortaya çıkarmak, onu desteklemek, onu işlemek. Geri kalanlara da geri kalan imkânların müsaade ettiği nispette ne yapabiliyorsan onu yap.

Dolayısıyla öncelikle kaç kişiye ulaşabiliyorsanız o kadar kişiye ulaşmanız lazım. Hayatın her noktasında uyarlanabilecek meşhur kaidedir; keyfiyet kemiyetten (nitelik nicelikten) doğar. Yani on tane güzelin arasından bir tane güzel seçtin mi bu Çamlıbel köyü güzeldir. Yüzbin güzelin arasından bir tanesini seçtin mi bu kainat güzeli olur. Yani baştan kemiyete önem vermek gerekir.

Basitleştirirsek usul ikiye ayrılıyor: Bir, kemiyete dönük. Olabildiğince fazla sayıda adaya ulaşmak. İki, o adayların içinden asıl cevherleri yakalamaya çalışmak ve sonra da esas enerjisi onların üzerine yoğunlaştırmak.

İKRA: Hocam bu açıklamalarınızla bağlantılı olabilecek bir soru soralım. Yani okumayı genelleştirmek ve kemiyeti artırmak açısından. Ülkemizde okumak denildiğinde neredeyse hep resmi tahsil süreci kastedilir ve anlaşılır. Oysa insanların hayatlarında resmi tahsil süreci genellikle yirmili yaşlarda veya daha erken sona erer. Ve bundan sonra insanların önünde kırk, elli, altmış gibi çok uzun yıllar vardır. Ne yapılmalı ki, okumanın sadece okullarda görülen tahsil süreciyle sınırlı olmadığı, hayatın bütününde gerçekleştirilebilecek ve gerçekleştirilmesi gereken bir eylem olduğu kabul edilsin ve uygulansın?

S.A. Aslında bu noktada cevap olarak tam da sizin Derneğinizin varlığına gelmiş oluyoruz. Okumanın genele ve hayatın tamamına yayılması için toplum içerisinde okuma olayını bir kültür haline dönüştürmeye yönelik özel programlar ihdas edilmeli ve kendini bundan sorumlu kabul eden kurumlar oluşturulmalıdır. Yani siz İKRA Derneği olarak buna tekabül ediyorsunuz. Çünkü okuma alışkanlığı sosyal bir faaliyettir; üzüm üzüm bakarak kararır. Diyelim ki bir dairede kalan beş öğrenci var ve bunlar okul dersleri dışında çok ciddi okuma alışkanlığına sahipler. Aralarına dışarıdan altıncı bir kişi katıldı ve hiçte öyle aman aman bir okuma alışkanlığı yok. Uyum sağladılar ve onlarla beraber güzel sempatik bir ortam içerisinde kalmaya devam ediyorlar. Altıncı kişi de okur haline gelir. Kır atın yanında duran ya huyardan kapıyor, ya suyundan kapıyor. Böyle olmayanların bulunduğunu da gözlemliyorum; ama dikkate alınmayacak kadar, üzerlerinde bir hesap inşa edilmeyecek kadar istisnadır onlar. Yani okumayı sosyal toplu bir faaliyet değil de tamamen bireysel alana götürsen, Robinson gibi bir adaya da götürsen yanında kitabı varsa 24 saatin 12 saatini yine okuyacak tipler de vardır, ama bunlar istisnanın da istisnasıdır. Esas itibari ile okuma toplumsal bir kültür işidir. Şimdi toplumda hâli hazırda böyle bir kültür var mı? Yani okumak, bizim arzuladığımız, bizi tatmin edecek seviyede mi? Değil. Öyleyse İKRA Derneği gibi organizasyonlara bu kültürün oluşması için öncülük etmesi, örneklik olması görevi düşüyor. Şimdi hâlâ öyle midir bilmiyorum ama, eski tip arabalarda benzin tamamen bitmişse, depoya benzin doldursanız bile marş ateş almazdı. Biraz karbüratörden de benzin dökmek gerekirdi. Yani şimdi sizin gibi kurumlar karbüratörden benzin döküyor, suni olarak öyle bir kültür oluşturmaya çalışıyor, başta böyle olur. Sonra diyelim ki Dernek çevresinde beşyüz kişide bir okuma alışkanlığı oluşacak, bu idame ettirilecek ve

bir kültür haline gelecek. Sonra bu çevre yavaş yavaş genişleyecek. Zaten başka türlü de olmaz.

İKRA: Hocam kitap dünyası bir derya, her türlü kitap var. Bu noktada, düzenli kitap okuma alışkanlığı olan insanlar ne yapsınlar ki, bu okumaları verimli bir birikime dönüşsün? Çünkü her gün bir saat veya daha fazla süre ile kitap okuyan insanların yıllar geçtikçe okuduğu kitaplar ciddi bir sayıya ulaşmış oluyor.

S.A. Bu soruya cevap verirken, muhatap aldığım prototipin her gün en az bir saat kitap okuduğunu esas alıyorum. Çünkü ben bu soruya çok muhatap oluyorum. Eğer birisi günde onbeş dakika kitap okuyorsa, ne istiyorsa onu okusun derim. Çünkü günde onbeş dakikalık performans ile ciddi hiçbir şey olmayacağı için, ona sen şöyle yap, böyle yap; şöyle bir program takip et gibi şeyler söylemeye gerek yok. Ne kolayına gelirse okusun. Hani doktorlar, tıbbın çaresiz olarak gördüğü hastalar için artık bırakın canı ne istiyorsa yesin diyorlar

“Düşünürler dünyayı mezarlarından yönetirler.” Çünkü topluma da dünyaya da istikamet verecek kişidir o. Bugünkü istikamet verenler vakti zamanında hep öyle olanlardır.

ya, bu da onun gibi bir şey. Bu bakımdan, üzerinde fikir geliştirilecek, bir program belirlenecek insanların öncelikle her gün en az bir saat kitap okumaları gerekir. Bu durumdaki insanların, okumalarını verimli bir birikime dönüştürmeleri için okuma programlarında iki ana çizgi takip etmeleri gerekir. Birincisi, kişisel eğilim ve isteği doğrultusunda okumak. Kişisel dediğimizde de en çok zevk aldığı şeyi tespit etmek gerekir. Tabi kişi bunu kendi kendine yaptığında, çok zaman kaybetmesine de yol açabilir. Şahsen ben kendimde bunu yaşadım; elimden tutan, profesyonel bir destek veren olmadı. Hamdolsun, ben şuan için iyi bir okurumdur. Eğer kitap yazmıyorsam ve bütün gün de buradayım, serbestsem günlük okuma performansım onbeş saat falandır. Ama geriye dönüp baktığımda on yıllarımı kaybettiğimi görüyorum. Neden? Çünkü düşe kalka, el yordamıyla doğru bir kitap okuma yöntemini öğrendim. O bakımdan sizin gibi güzel işler yapan arkadaşları şahsen ben çok önemsiyorum. Benim gibi insanlara ulaşabildikleri takdirde, düzenli kitap okurlarına yol göstermek, profesyonel rehberlik yapmak

suretiyle o kaybedilmiş olan on yıllar kazanılabilir. Dolayısıyla ciddi kitap okurları için tespit edilecek ilk şey kişisel konudur. Bunu bulmanın en kolay yolu da kitap okurken yaşadığı haz duygusudur. Tabi bunun rasyonel bir tarafı yok, nefsanî bir şey, ama meşru anlamda nefsanî. En çok neden zevk alıyor, vakit geçsin, kitap bitsin istemiyor; bunu tespit etmek gerekiyor. İnsanlar bunu deneye yanıla bulurlar. Yani siz de rehberlik ederken A şahsında B şahsında bunu ancak deneye yanıla bulabilirsiniz. Şahsen bu bende askeri ve siyâsi tarihtir. Kişisel konu tespit edildikten sonra, günlük okuma saatinin yarısı olabilir veya iki günde bir gün olabilir, artık o işe ayrılmalı. Tabi bilinçli ve sistematik bir program içinde okumak gerekiyor. Yani o konuda yazılmış temel giriş kitaplarından başlayarak ayrıntılıya, spesifikçe doğru bir yol takip edilmeli. Okurlara bu doğrultuda rehberlik verilebilir. Aksi takdirde, karman çorman okursa, tespit ettiği kişisel konu içinde bile çok ciddi zaman kaybına uğrayacaktır.

Kitap okumalarında dikkat edilecek ikinci husus; bizim kendi durduğumuz medeniyet noktası itibarıyla mutlaka bize has genel okuma programı olmalı. Mesela bir batılı için okuma programı içinde Kur'an tefsiri diye bir alt başlık düşünülemez. Tabi burada evrensel program diye bir şey olmaz; program, ait olduğunuz medeniyete ve hatta ideolojik tercihinize, durduğunuz yere göre değişir. Dolayısıyla ben şimdi genel değil de İKRA Derneği üzerinden konuşursam; Müslüman bir münevverin (doğrusu entelektüel de sevmediğim bir kelime), gelecek adına sahip olmasını gerekli gördüğünüz donanımı göz önünde bulundurup bir "temel okuma başlıkları" programı çıkartmış olmalısınız. Kur'an okumaları, sosyal bilimler okumaları gibi... Bu yedi-sekiz başlığı da geçmemeli. Bu başlıkların her birinde de temel giriş kitaplarından başlayıp daha spesifik konulara doğru ilerleyen sistematik bir kitap listesi oluşturulmalı.

İşte böylece düzenli kitap okuru, günlük okuma süresinin yarısını bu genel diyeceğimiz konular ile doldururken, diğer yarısını da kişisel konusu yani uzmanlaşacağı konu ile doldurmalıdır. Ben bunun temelini de bir hadisi şerifte görüyorum. Efendimiz (sav) şöyle buyuruyor: "Allah bir kulunu ne için yarattıysa ona o işi kolaylaştırır." Şimdi okuma söz konusu olduğunda buradaki konuşmayı ben, okumaya karşı içinden bir zevk duyma, istek duyma, aşk duyma şeklinde an-

lıyorum. O konuya karşı kalbine bir istek verilmiştir. Bunun bir örneğini Kur'an'ın cem edilip kitap haline getirilmesinde görüyoruz. Hz. Ebu Bekir'in hilafeti döneminde Kur'an'ın bir kitap halinde toplanması gündeme geldiğinde, Hz. Ömer önce, Hz. Peygamber'in yapmadığını biz nasıl yapacağız diye itiraz eder. Sonra Hz. Ebu Bekir'in ısrarları sonunda, Hz. Ömer de bu fikri benimser. Bu olayı Hz. Ömer nakleder ve burada onun şu ifadesi önemlidir: "Allah Ebu Bekir'in kalbini yatırdığı şeye benim de kalbimi yatırdı." Yani o şeye karşı bir istek, bir arzu hasıl etti benim kalbimde diyor. Şimdi bu olayı kitap okumaya taşıdığımda, bilginin her hangi bir türüne karşı olan istek şeklinde anlıyorum bunu. Bu İslâmî ilimlerden biri olabilir, ekonomi olabilir, siyaset bilimi olabilir, tarih olabilir, matematik olabilir, pozitif bilimlerden biri olabilir...

Dolayısıyla hadisi şerife dönecek olursak, kitap ve okuma açısından, Allah bir konuyu kişiye nasıl kolaylaştırır, ne demek? Cenabı Hakk nasıl kolaylaştırıyor? Bu kolaylaştırmanın bence birinci gereği, kişinin kalbinde o konuya karşı özel bir istek, özel bir haz halketmiş (yaratmış) olmasıdır. Ve bu kişi, diyelim ki yirmili yaşlarda bir genç, güzel bir yaz günü arkadaşları dışarıda gezip tozarken, o sevdiği konuyla ilgili bir kitap okumayı, gezip tozmaya tercih etmekte ve bundan haz almaktadır. İşte bu şekilde okumayı tercih edenler, onbinde birdir. Ama hedef bu olmalı. Çünkü

dünyaya böyle kişiler yön veriyor. Yine bir batılı düşünür şöyle diyor: "Düşünürler dünyayı mezarlarından yönetirler." Çünkü topluma da dünyaya da istikamet verecek kişidir o. Bugünkü istikamet verenler vakti zamanında hep öyle olanlardır. Mesela Lenin her gün üst üste onbeş saat okumuş. Her gün. Hayatının bir dönemi değil yani. Satranca çok meraklı biri, ancak satranç hastalığının okuma zamanından çaldığını görünce kendi kendine söz veriyor ve ölünceye kadar bir daha satranç taşına elini uzatmıyor.

İKRA: Hocam bir de kitap okumakta zorlananlarla ilgili bir şeyler soralım. İşte en çok karşılaştığımız şikayetler: Kitabı elime alıyorum uykum geliyor, hiçbir şey anlamıyorum... gibi. Okuma alışkanlığı kazanırken bu zorlukları nasıl aşarız? Çözümü nedir?

S.A. Ben bunun için pratikte iki tedbir öneririm. Bunlardan bir tanesi söyledim zaten. Okumak, okuma alışkanlığı esasen sosyal bir olaydır. Bunu bir kültür haline getireceksiniz. İşte sizinki gibi bir dernek camiası olacak ve bu kişi sürekli o ortamın içinde bulunacak. Mesela evden çıktı işe gitmeden önce veya işten

çıkıttı eve gitmeden önce oraya gelecek. Şimdi bizim klasik insanımız ne yapar? Akşam yemeğini yer, çıkar kahveye. Şimdi kahvede herkes kitap okursa, o da başka bir şey yapamaz, kitap okuyacak. Çünkü kitap okuyan insanlarla yoğun bir iletişim içinde bulunuyor. İkinci önerim ise, tıpkı spor antrenörlerinin, profesyonel sporcuların fizik kondisyonlarını geliştirirken uyguladıkları taktiktir. Bu taktik şudur: Yorulduğunu hissettikten sonra artı on dakika daha devam etmek. Çünkü bu şekilde hızla yorulduğunu hissetme eşiği genişliyor. Mesela ilk ayda kişi yirminci dakikada yoruluyorsa ve yorulur yorulmaz bıraktığı takdirde süre hızla gelişmiyor, olduğu yerde sayıyor. Ama artı on dakikayı uygulayınca, ikinci ayda yorgunluk hissi yirmibeşinci dakikada geliyor. Üçüncü ayda otuzuncu, dördüncü ayda otuzbeşinci dakikada geliyor. Yani vücudun biyolojik sınırına kadar bunu geliştirebiliyorsun. Okuma konusunda da, insanlara şu tavsiye edilir: Okumaya başladıktan ne kadar sonra uykun geldi? Diyelim ki yirmi dakika veya beş-on dakika sonra. Uykun gelse de dışını sıcakaksın, kendi kendine yemin edeceksin ve yine de okumaya devam edeceksin. Ve her gün düzenli olarak okunacak ve bu tatbik edilecek. Bu şekilde iki ay geçtiğinde bir de bakmışınız uykunun basması süreci yirmibeş dakikaya çıkmıştır.

Bir de şunu söyleyeyim. Yalnız bu günde bir saat değil de, daha ciddi kitap okuma durumuna gelmiş olanlar içindir. Aynı anda elinin altında birden fazla kitap olması gerekir. Genel kural, bir işten yoruldu mu, başka bir işe geçerek dinlen taktiği (İnşirah suresi 7. Ayet). Yani buradaki doğru kişi, kitap okumaktan yorulunca tenis oynamaya geçerek dinlenmez; yapacağı şey kitabı değiştirmektir. Yani şimdi ben etrafıma baktığımda, aynı anda altı-yedi tane kitap var masamın üzerinde. Yani bir konuyla ilgili çalışıyorum, gece saat on, oniki sularında, gününe göre değişiyor, bakıyorum ki zihin duruyor artık, daha fazla bir şey almıyor. Belli ki yorulmuş. Hemen o kitabı kapatıyorum ve başka bir sebepten okumam gerektiğini düşündüğüm hatırat tarzı, zihni yormaya, kafayı vermeye gerek olmayan hafif bir kitabı açıp okuyorum.

Soru: Hocam çocukluğunuzdan beri sizin çok kitap okuyan iyi bir okur olduğunuzu biliyoruz. Geldiğiniz bu noktada zihnin kapasitesi noktasında ne düşünüyorsunuz? Zihnin belli bir kapasitesi var mı? Yoksa çalıştıkça okudukça bu kapasite açılıp gelişiyor mu, verildikçe alıyor mu?

S.A. Soru çok net olmadı benim için...

İKRA: Şöyle açalım, işte günde onbeş saat kitap okumak, saatlerce okuduktan ve zihin yorulduktan sonra başka bir kitaba geçip okumaya devam etmek... Şimdi zihin yorulup artık almaya başladıktan sonra, yeni bir kitaba geçildi-

ğinde kaldığı yerden işlemeye ve yeni okunanları almaya devam ediyor mu?

S.A. Tabii alıyor. Benim anlayamadığım şeydi; hafızanın deposunun belli bir potansiyeli var. Eski bilgileri de hafızada taze tutarak sonsuza kadar yeni bilgi ekleyemiyorsunuz. Yeni bilgiler eklendikçe farkında olmadan eski bilgiler siliniyor. O anlamda hafızanın bir kapasitesi var gerçekten. Ama bakış açısı olarak, düşünüş olarak; zihnin, hafızanın bilgi birikiminden ziyade algılayış olarak derinleşmesi anlamında soruyorsanız, kendi tecrübemden kesin olarak gördüğüm şey, burada sınır yok, sonsuzdur. Yani bir insanın ömrü beşyüz sene olsun, zihin beşyüz sene boyunca, algılamasındaki derinlik itibarıyla sürekli gelişmeye devam eder.

İKRA: Hocam siz Derneğimizi tanıyorsunuz, Derneğimize de geldiniz. Derneğimizin çalışmaları ve okurlarımız için neler tavsiye edersiniz?

S.A. Her şeyden önce okumaya devam etsinler. Benim Türkiye'de bile bildiğim kadarıyla bu işi kendisine özel görev edinmiş, dert edinmiş tek dernek. Bunun çok çok büyük bir nimet olduğunun idrakinde olsalar, bu nimete yakışsınlar, okumaya devam etsinler. Zaten bizim dinimizin ilk emri de "İkra (oku)"dur. Gerçi bu, söylem olarak çok ifade edilip bir orijinalitesi kalmamış olsa da, son derece de doğru bir husustur. Yani biz kitaba dayalı, okumaya dayalı bir medeniyetin ürünleriyiz. Kendi keyfimizle bu kültürel kodlarımızı, kültürel geçmişimizi zaten inkâr edemeyiz, gülünç oluruz. Meyve ile iklim arasındaki benzerlik gibi bir şeydir bu. Medeniyet anlamında bizim iklimimiz, okuma iklimidir. Burada bir insanın hedefi her ne olursa olsun, ilme sarılması gerekiyor. Ki, bunu bize bir hadis hatırlatıyor; dünyayı isteyen ilme sarılsın, âhireti isteyen ilme sarılsın, her ikisini de isteyen ilme sarılsın. Şimdi bizim iklimimiz tamamen kitaba ve okumaya dayalı bir iklim olduğu için bu iklimde tamamen dünyevi açıdan kendini geliştirmeyi düşünen insanlar açısından bile okumaktan başka bir yol yoktur. Hedefleri son derece maddî ve dünyevî olsa bile okumaları gerekir. Böyle olması, bizi aşan Cenâbı Hakk'ın takdiriyle ilgili bir şeydir. Âhiret ise zaten okuması lazım. Çünkü dediğimiz gibi bizim medeniyetimiz, kültürel temelli kitaba dayalı olan, dolayısıyla okuma eylemine dayalı olan –benim bildiğim kadarıyla- tek medeniyettir.

İKRA: Hocam röportaj talebimizi kabul edip bize zaman ayırdığınız ve kıymetli bilgiler paylaştığınız için Derneğimiz ve okurlarımız adına teşekkür ediyoruz.

S.A. Rica ederim, ben teşekkür eder, başarılı çalışmalarınızın devamını dilerim.

Röportaj: Halil KENDİR – İhsan KARADAŞ

İsmail Raci Faruki

"Müslümanlar hem bilime hem de islami ilime hâkim olmalı"

Hayatı boyunca bilginin peşinden koşan, bilime İslami bir çerçevede bakan ve akademik camiaya **"bilginin İslamileştirilmesi"** yolunda bir ufuk açan İsmail Raci Faruki 21 Ocak 1921'de Filistin'in Yafa şehrinde dünyaya geldi. İslami ilimler alanında ilk eğitimini dönemin büyük âlimlerinden olan babası Abdülhüda El Faruki'den alan Faruki orta öğretimini başarılı bir sınav sonucu ile girdiği Fransız Koleji olan Saint Joseph Koleji'nde tamamladı. Burada tanıştığı Felsefe bilimine merak salarak, 1936 yılında başladığı üniversite öğretimini, 1941 yılında Beyrut Amerikan Üniversitesinde Felsefe bölümünde tamamladı.

1945 yılında Celile valisi olarak göreve getirilen Faruki, valiliği sırasında Filistin topraklarında kurulması istenen İsrail Devleti'ne karşı büyük bir mücadele verir. 1948 yılında Filistin topraklarının işgal edilerek İsrail Devleti'nin kurulması sonucunda valilik görevini bırakır ve ABD'ye gider. 1949 yılında ABD'de bulunan Indiana ve 1951 yılında Harvard Üniversitelerinde felsefe alanında yüksek lisansını büyük bir başarı ile tamamlar. Yüksek lisansını tamamladıktan sonra 1952 yılında Indiana Üniversitesinde doktora eğitimine başlar. Doktora eğitimini tamamladıktan sonra Mısır'a gelerek El Ezher'de üç yıl şerri ilimler alanında eğitim aldı. Eğitim hayatı boyunca Filistin davasından vazgeçmeyen Faruki, gençlik hareketlerinin içerisinde bulunarak Filistinlilerin her zaman haklarının savunucusu oldu. 1959 yılında tekrar ABD'ye dönerek Mc Gill Üniversitesinde Yahudilik ve Hıristiyanlık alanında derin araştırmalar yaptı. Araştırmalarının yanında bu üniversitede 1961 yılına kadar lisans öğrencilerine eğitim verdi. Ardından Pakistan'a giden Faruki burada İslam Araştırma Merkezinde iki yıl görev olarak büyük katkılarda bulundu.

1963 yılında ABD'de bulunan Müslüman öğrencilerin kurduğu Müslim Student Association yani Müslüman Öğrenciler Birliği'nde aktif olarak çalışıp buradaki öğrencilerin kültürel dayanışmalarını sağlayarak onlara, araştırmacı bir ruha sahip olmaları konusunda rehberlik etti. 1964 yılında Syracuse Üniversitesinde doçent olarak 4 yıl eğitim verdi. Doçent olarak çalışmasının yanında İslam araştırmaları programını başlattı. 1968 yılında burada ki görevinden ayrılarak Philadelphia Temple Üniversitesinde Din İlimleri Profesörü olarak göreve başladı. Bu görevle yetinmeyerek burada İslam araştırmaları bölümünü kurdu. Akademik çalışmalarını sürdürürken tanıştığı Lois Lamyâ ile evlendi.

1972 yılına gelindiğinde ABD'nde kurmak istediği

İLİM VE
ALİM

Feyyaz
KALKAN

İslam Üniversitesi çalışmalarının öncü ayağını oluşturacak, Müslüman Sosyal Bilim Adamları Derneği'ni kurar ve yaşamı boyunca bu derneğin başkanlığını sürdürür. Derneğin en önemli faaliyeti ABD'de bulunan Müslüman öğrencileri ve hocaları bir

araya getirmesiydi. Burada bir araya gelen öğrenci ve hocalar ABD'de kurulacak İslami okul ve üniversitelerin çalışmasını yapmaktaydı. Bu çalışmalar ilerleyen yıllarda meyvesini vermiş ilk etapta Chicago'da Amerikan İslam Koleji ve 1981 yılında Uluslararası İslami Düşünce Enstitüsü kuruldu. Bu enstitü "bilginin İslamileştirilmesi" düşüncesi alanında derin araştırmalar yapmış ve yazın dünyasına birçok kitap ve makale vermiştir. Faruki'nin bu akıma çok büyük bir önem vermesi İslam dünyasının büyük bir ikilem içinde bulunmasıydı. Müslümanların bir yandan bilimin seçilerek dinin insanların kendi dünyasında yaşatılması inancı, diğer yandan dinin yaşamın merkezine alınıp bilimden yoksun olarak yaşamalarıydı. Faruki'ye göre İslam dünyasının bu ikilemden kurtulmasının tek bir yolu olabilirdi oda bilimi İslamlaştırmaktı. Müslümanlar hem bilime hem de İslami ilime hâkim olarak ikisi arasında bir sentez oluşturabilirdi.

Faruki bu çalışmalarının yanında asla vazgeçmediği ve sürekli mücadelesini verdiği Filistin davası hayatının merkezindeydi. Siyonizm karşıtı söylemleri, İsrail Devleti'nin hiçbir hukuki karşılığının olmadığı ve bir işgal devleti olması hasebiyle yıkılması gerektiğini her defasında vurgulamıştır. ABD'de İsrail lobisinin güçlü olması, lobiye ait resmi bülten olan Yakın Doğu Raporu tarafından İsrail'i yıkmak isteyen adam olarak gösterilmesi ve Habrew Üniversitesi'nde yapılan bir konferansta onun fikirleri tartışılmış ve İsrail için tehlikeli bir düşman olarak ilan edilmişti. ABD'de bulunan Yahudileri Müdafaa Derneği başkanının bir gazetede ismini vermeden "Ünlü Filistinli Amerikan Profesörün susturulması" planından bahsetmesi Faruki'yi hedef tahtasına koymuştu. 27 Mayıs 1986 yılında evlerinde eşiyile birlikte bir sahur vakti bıçaklı bir saldırıya uğrayarak şehit edildiler.

O yaptığı çalışmalarla evrensel bir şahsiyet olduğunu Pakistan, Güney Afrika, Hindistan, Malezya, Libya, Suudi Arabistan, Mısır ve ABD'de birçok üniversitede ve İslami araştırma kurumlarına yaptığı danışmanlık, verdiği konferanslarla ve katkıda bulunduğu akademik çalışmalar ile göstermiştir. 65 yıllık yaşamına Filistin davasını, öğrenci çalışmalarını, 25 kitap ve yüzlerce makale sığdıran Faruki, bu kadar birikimi elde etmek için acaba kaç **"KİTAP"** okumuştur?

Merkez Hanımlar

4 Ocak 2019 tarihinde Esenler Temsilciliğimizde Halime YILDIZ hanımın katılımıyla gerçekleştirdiğimiz seminerde hocamız şunlara değindi:

En büyük motivasyon kulluk durumunda, kulluğumuz tahlil etmektir. Müslüman her zaman teyakkuz halinde olmalı, uyanık olmalı, sabit duruyorsa hareket-

lenmeli, hareket ediyorsa hızlanmalıdır. Çünkü Rab-bimiz bize durmayacaksınız diyor. Zira ömür yerinde durmuyor. Hep hakikat üzere olacaksınız, çünkü diğer yol karanlık Havas'ların (kendilerini halktan ayrı gören ve üstün sayan kimselerin oluşturduğu sınıf) yoludur. Hedefin, yolu bitirmek değil sıratı müstakimde olmaktır. Her düştüğünde kalkıp dönebilirsin. Yeter ki dönmek için ayağa kalk.

Halime hocamız çağımızın hız ve haz çağı olduğunu, buna ayak uydururken sıratı müstakimden ayrılmamak gerektiğini vurguladı.

22 Şubat 2019 tarihinde Bağcılar Temsilciliğimizde gerçekleştirdiğimiz seminerin konuğu Kumriye ÖZ-BABACAN hanım idi. "**Aile ve iletişim**" konulu seminerde hocamız konuyu başlıklar altında sıraladı. Aile'de sağlıklı ve güzel bir iletişim olması için önce;

1. Rabbimiz (cc) ile,
2. Peygamberimiz (as) ile ,

3. Kendimiz ile,
iletişimin güzel olması gerekir.

Huzurlu bir aile için bazı dillere ihtiyaç vardır. Bunlar;

1. Gönül dili
2. Değer dili
3. Teşekkür dili
4. Özür dili
5. Dua dili
6. Sükut dili

1 Mart 2019 tarihinde İKRA Hanımlar komisyonu ve hocalarımızla istişare toplantısı yaptık.

5 Mart 2019 tarihinde bu ayki kurumsal ziyareti-mizi Ekmel Derneği'ne (Ekmel Hanımlar Sosyal Dayanışma ve Kültür Derneği) giderek gerçekleştirdik. Bize ev sahipliği yapan Ekmel Derneği de bizim gibi eğitime uğraşiyor. Hanımlara, genç kızlara hizmet veren Ekmel Derneğinde hafızlık eğitimi, tecvit, Arapça, Siyer, Akaid ve hadis dersleri veriliyor.

Eğitime ve okumaya önem verdikleri için bizim derneğimizin faaliyetlerini çok faydalı buldular ve kitap listemizdeki kitapları okuyabileceklerini söylediler. Ev sahipliklerinden dolayı teşekkür ediyoruz

7 Mart 2019 tarihinde İstanbul İl Müftülüğünü ziyaret ettik. Müftü yardımcısı Halime YILDIZ hanım ile yapacağımız seminerler hakkında istişare ettik.

8 Mart 2019 tarihinde Dünya Kadınlar Günü'nde Sultanahmet meydanında düzenlenen Suriye'deki tut-sak kadınlara destek mitingine İKRA hanımları olarak katıldık.

Esenler Temsilciliği

Her salı saat 14:00 ile 15:45 arasında tefsir dersi yapmaktayız. Hud suresini işlediğimiz bu yıl, Hz. Nuh (as)'un ve Hz. Hud (as)'un hayatından Rabbimizin Kur'an-ı Kerim'de bizlere anlattıklarını anlamaya ve uygulamaya çalışıyoruz.

“Ey kavmim, Rabbinizden mağfiret isteyin. Sonra ona tövbe edin ki gökyüzünden size bol yağmur göndersin kuvvetinize kuvvet katsın. Suçlular olarak yüz çevirmeyin” (Hud 52)

5 Mart'ta Recep ayının ve Regaib gecesinin önemini konu alan programımızı yaptık. 07 Mart'ta da Regaib gecesinin önemini tekrar öğrencilerimizle birlikte konuştuk.

Derneğimizde şube olarak 11 kişiyi kitap okuma programımıza dahil ettik.

Temsilciliğimizde Kur'an-ı Kerim derslerimiz devam ediyor, 40 öğrencimiz haftanın beş günü ders almaktadır ve iki öğrencimiz daha Kur'an-ı Kerim'e geçti.

Cuma günleri Kur'an-ı Kerim'le, dua ve zikirlerle cuma saati programımızı yapıyoruz. Ayrıca Riya-

zu's Salihin kitabından hadis okumalarımız devam etmektedir.

“Herhangi bir Müslümanın başına gelen yorgunluk, hastalık, tasa, keder, sıkıntı ve gamdan ayağına diken batmasına varıncaya kadar her şeyi, Allah Müslümanın hata ve günahlarının bağışlanmasına sebep kılar.” (Buhârî, Müslim)

Hayırda olun, hayırla kalın. Allah'a emanet olun.

Bağcılar Temsilciliği

**OKUTMAKTA ve
ÖĞRETMEKTE
OLDUĞUNUZ KİTAP
UYARINCA RABBE
HALİS KULLAR OLUNUZ**

- Ali İmran suresi, 79. ayet -

Temsilciliğimizde cuma günleri saat 12.00 de Şule ÇELİK hocamızın yaptığı tefsir derslerimiz devam etmektedir.

Nenehatun Temsilciliği

Kur'ân'ı okuyan ve içindekileri yaşayan kimseler insanların hâk ve hukukuna riayet etme, kendi görev ve sorumluluklarını muhakkak yerine getirme, hüküm ve davranışlarında adaletten ayrılmama gibi çok önemli hasletlere sahip olacaklarından dolayı Hz. MUHAMMED (s.a.v) bir takım görevlendirmeler yapacağı zaman bu hususu bir ölçü olarak kabul etmiş ve böylelikle Kur'ân'ı bilmeye dikkat çekmiştir.

Nenehatun temsilciliği olarak biz de hanım kardeşlerimize kurs açtık ve iki grup; sabah bir grup, öğleden sonra 2 grup olmak üzere 3 sınıf oluşturduk. Kursumuzda halen 60 öğrenci ders almaktadır. Derslerimiz; Kur'ân-ı Kerim, itikat, ibadet, siyer, ahlâk, Esmâ'ül Hüsna, tefsir... Ayrıca Peygamberler Tarihi dersimizi sinevizyon ile görsel bir şekilde yaparak, öğrencilerin de yorumları ile katılım sağlaması ile işleniyor. Her bir kurs öğrencimiz de ayrıca kitap okurumuz olarak listeye alınıp takibi yapılıyor. Yeterli talep olduğu takdirde ilk ve orta eğitim düzeyinde Arapça dersi için sınıf açılacak.

Eğitimin yanı sıra cami, türbe, müze ve piknik gezilerimiz de gündemimizde. Bütün kız öğrenci ve hanım kardeşlerimizi temsilciliğimize bekliyoruz. Sizler olduğunuz sürece bizler sizlere hizmet için varız.

Sizin en hayırlınız Kur'ân'ı öğrenen ve öğrendir. (Hz MUHAMMED sav.)

"İnanıp da güzel işler yapan ve Rablerine gönülden boyun eğenlere gelince, işte onlar cennet ehlidir. Onlar orada ebedî kalırlar." (Hûd suresi, 23. ayet.)

Sıtkı ASLANHAN ile Bir Pazar Sabahı;

İKRA Derneğimizin geleneksel hizmetlerinden biri olan, motivasyon seminerlerimizin 20 Ocak 2019 Pazar günkü misafiri Sıtkı ASLANHAN idi. Sıtkı Aslanhan'ın ana gayesi; varlık sebeplerini idrak etmeleri, farkındalık ve bilinç düzeylerini artırmaları, gerçek huzurun ve mutluluğun kapılarını aralamaları için insanlara hatırlatmalarda bulunmak, yol göstermek, yardımcı olmak...

Sıtkı hocamızdan bazı anekdotlar:

♦ Bu ülkede kavramlar üzerine oyun oynanıyor. Bakın bu ülkenin en zeki öğrencileri Fen Liselerine gönderiliyor. Bunların çok önemli bir kısmı da doktor oluyor. Bu aslında bu ülkeye yapılmış bir ihanettir. Fen liselerine karşı olduğum anlaşılmasın ama bu ülkenin, yüreği vatan, millet sevgisiyle atan meslek erbaplarına; sosyal bilimcilere, siyasal bilimcilere, kültür yansıtıcılarına... ihtiyacı da var. Milli olan eğitim değil kültürdür.

♦ Avrupa'da eğitimde söz sahibi olanların ekseriyatı papazdır. Eğitimle ilgili, kişisel gelişimle ilgili yazarların çoğu dini eğitim kökenli kişilerdir.

♦ Çocuklarımızdan ilgiyi ve sevgiyi esirgemememiz gerekiyor. Yoksa evinde, annesinde babasında bulamadığı sevgiyi başkalarında, yanlış yerlerde arar. Sahte sevgilere aldanır. Çocuklarımızın, özellikle kız çocuklarımızın başlarını dizlerimize koyup saçlarını okşamalıyız. Bir kızın sevgilerinin toplandığı saçlarıdır, saçlarının okşanmasıdır. Sevgiden mahrum kalan kızlar, hep "saçlarımı okşamadı" derler.

♦ ABD'de yapılan bir çalışmada kız çocuğunu alınından öpmek; onun özgüvenini artırıyor, rahat ve huzurlu uyumasını, hata yapacaksa hata yapmamasını sağlıyor. Babalar, kız çocuklarınızın alınlarından öpün. Hz. Muhammed (sav) kızı Hz. Fatıma'ya nasıl değer veriyorsa siz de kızlarınıza o şekilde değer verin.

♦ Çocuklarınıza sorumluluk verin. Eve gelen faturaların ne kadar olduklarını bilsinler. İsrاف haramdır. Hele hele elektrik, su ...vs. milli israftır.

♦ İmam-ı Gazali; çocuklarınızı açlıkla terbiye edin diyor. Merhametsizliğimiz, yediklerimizden kaynaklı. Şimdiki çocuklar canının istediğini yiyor, canının istemediğini yemiyor.

♦ Türkiye, ahlâk dışı sitelere girmede dünyada 2. sırada. Evinize, çocuklarınıza dikkat edin. Belirli bir yaşa kadar onları internetten, bilgisayardan, cep telefonundan, televizyondan koruyun. Korkmayın hayat onlarsız da yaşanıyor.

♦ Çocuklarınızla mezarlıkları ziyaret edin. Dedelerinizin, şehitlerin ... mezarlarını ziyaret edin. Onlara, bugünkü hayatımızı bunlara borçluyuz, şehitlerimize borçluyuz diye dualar öğretin.

♦ Çok kitap okuyan çocuklar başarıyı daha kolay yakalıyorlar. Kitap okumayan çok zeki bir çocuk ise bir gün duvara toslar. Ne güzel ki siz İKRA olarak zaten bu amaçla kurulmuşsunuz.

Sıtkı bey, sohbet sonrasında kitaplarını da imzaladı.

Sıtkı ARSLANHAN'ın sohbetinin devamını aşağıdaki linkte bulabilirsiniz;

<http://www.ikradernegi.org/genel-haberler/kitap-okumayan-cok-zeki-bir-cocuk-bir-gun-duvara-toslar-1134>

İmam-ı Rabbâni'den Günümüze Dört Mesaj

İKRA Derneği olarak, tarihimizde iz bırakan ilim, fikir ve hareket adamlarını anmaya ve anlamaya yönelik düzenlediğimiz “Öncülere Vefa” programlarının 13.sünü 11 Ocak 2019 Cuma akşamı Esenler Belediyesi Kültür Merkezi'nde icra ettik.

Sunuculuğunu Halil KENDİR'in yaptığı ve İmam-ı Rabbâni'nin konu edildiği program İstoç Camii İmam Hatibi ve Dünya Kur'an-ı Kerim Okuma Yarışması birincisi Mustafa KIZILCAOĞLU hocamızın Kur'an tilâvetiyle başladı. Ardından kürsüye İKRA Derneği Genel Başkanı Sayın Mehmet ÇELİK geldi ve Derneğimizin misyonu ve faaliyetleri hakkında açıklamalarda bulundu.

Sonrasında kürsüye gelen Sayın Ahmet YAPICI, İmam-ı Rabbâni'yi anlamak için öncelikle onun yaşadığı zaman ve mekânı tanımak gerektiğine vurgu yaptı ve bu konu hakkında bilgiler verdi. İmam-ı Rabbâni'nin Hindistan'da (ki o zaman Hindistan bugünkü Pakistan ve Bangladeş'i de kapsıyordu) D. 1562 – Ö. 1624 arasında yaşadığını, onun tanınması, mücadelesi ve misyonunun, o dönemde Hindistan'da hüküm süren Babur Devleti hükümdarı Ekber Şah'tan ayrı değerlendirilemeyeceğini söyledi.

Bir Türk ve Müslüman devleti olan Babur devletinin hükümdarı Ekber Şah, farklı din mensuplarını devletinin egemenliği altında tutabilmek gerekçesiyle İslâm, Hinduizm ve Hıristiyanlık gibi farklı dinlerden bazı unsurları alarak, âdeta bir dinler koalisyonu oluşturmuş ve “Dinî İlâhî” ismini verdiği yeni bir din icat etmişti. Bazı Müslüman alimler de ya Ekber Şah ile karşı karşıya gelmemek, ya sahip oldukları makam ve mevkilerini kaybetmemek, ya da Ekber Şah'ın bu siyaseti sayesinde diğer din mensupları da Müslüman olacaklar şeklindeki safça düşüncelerle onu desteklemişlerdi. Ancak İmam-ı Rabbâni çok şiddetli bir şekilde buna karşı çıkmış, Ekber Şah'a mektuplar yazmış, her yerde bunun yanlış olduğunu ifade etmiş ve bu uğurda hapsedilmiştir. Onun mücadelesi sayesinde, başta babası Ekber Şah'ın yolundan giden ve hatta İmam Rabbâni'yi hapsedmiş olan Cihangir Şah, daha sonra bu yanlışı terk etmiştir.

Ahmet YAPICI, Müslümanlar arasında şahıslarla ilgili yanlış olan iki uç yaklaşımın bulunduğu dikkat çekti. Birincisinin şahısların aşırı yüceltilmesi ve kutsallaştırılması yaklaşımı, ikincisinin ise tarihteki önemli şahsiyetlerin artık tarihte kaldığı, günümüze söyleyecekleri bir şeylerinin olmadıkları, bu nedenle de görmezden gelinmesi yaklaşımı olduğunu ifade etti. Bu iki yaklaşımın da doğru olmadığını belirten Sayın YAPICI, yapılması gerekenin tarihi şahsiyetlerin de insan olduklarını, Hz. Peygamber dışında (sav) onların da hatalardan korunmuş olmadıklarını unutmadan, onlardan alınması gere-

ken dersleri almak ve günümüze verdikleri mesajları çıkarmaktır, dedi ve İmam-ı Rabbâni'den alacağımız dört mesajı açıkladı:

1- Sorumlu Müslüman duruşu: İmam-ı Rabbâni, müslüman oluşunun sorumluluğunu bilen ve her türlü fedekârlıkta bulunarak bu sorumluluğun gereklerini yerine getiren biridir. Makam, mevki gibi beklentiler veya devlet başkanıyla karşı karşıya gelmek gibi endişelerle bu sorumluluğunu yerine getirmekten asla vaz geçmemiştir.

2- Derdi olan Müslüman: Evinin, ailesinin, Müslümanların, ümmetin ve hatta bütün dünyanın durumunu düşünür ve bütün bunların iyi olması gibi bir derdin sahibi olur. İşte İmam-ı Rabbâni böyle bir derdin sahibidir.

3- Tâbi olduğu Hz. Peygamber'in (sav) sünnetine sıkı sıkıya bağlılık: İmam-ı Rabbâni, Hz. Peygamber'in (sav) sünnetine sıkı sıkıya ve titizlikle bağlı bir kimsedir. Öğrencilerine ve müritlerine de sünnete sıkı sıkıya bağlı olmayı tavsiye etmiş ve bidatlarla, hurafelerle hayatı boyunca mücadele etmiştir.

4- Öz eleştiri yapabilmek: İmam-ı Rabbâni'yi bir yere konumlandırmak istesek; yani onun bir fakih mi, bir müfessir mi, bir hadisçi mi yoksa bir mutasavvıf mı olduğuna karar vermek istesek, hiç tartışmasız onun mutasavvıflık, sufilik yönü ön plana çıkar. Bununla birlikte o tasavvuf adı altında yapılan yanlışları, bidat ve hurafeleri çok net bir şekilde eleştirmiştir. Şeyhlerin ve alimlerin ihtilaf etmeleri halinde, alimlere itibar edileceğini, çünkü alimlerinin söylediklerinin kaynağının Kitap ve Sünnet olduğunu; şeyhlerin söylediklerinin kaynağının ise keşif ve ilham olduğunu söylemiştir.

Ahmet YAPICI, İmam-ı Rabbâni'nin de eleştirilebilecek yönlerinin olduğunu, ancak bu program ilmi bir toplantı olmadığından, “İmam-ı Rabbâni'den bizim alacağımız mesajlar nelerdir” sorusuna cevap aramanın daha uygun olacağını ifade etti.

Sakarya, Kitap ve Medeniyetler

İKRA Derneği olarak Anadolu'nun pek çok yerindeki okullarda kitap okutmaya devam ediyoruz. Sadece kitap okutmakla kalmıyor, kitapların yazarlarını ve eğitimcileri de Anadolu'ya götürüp okurlarımızla buluşturuyor; kitap ve okuma ile ilgili konularda seminerler ve konferanslar verdiriyoruz.

Bu çerçevedeki konferanslardan birini de Sakarya ilimizin Kocaali ilçesindeki Kocaali Anadolu Lisesi'nde gerçekleştirdik. Derneğimizin Kitap Komisyonu Başkanlığı'nı da yürüten eğitimci-yazar Ahmet YAPICI hocamızın **“Kitap ve Medeniyetler”** konulu konferansı için 22 Şubat 2019 Cuma günü Genel Başkanımız Sayın Mehmet ÇELİK, İKRA Bağcılar Şubesi Başkanı Sayın Murat ŞEKER, İKRA Destek ve Denetleme Birimi Başkanı Sayın Talip DEMİR ve İKRA Anadolu Birimi Başkanı Sayın İhsan KARADAŞ ile birlikte Kocaali'ye hareket edildi. Ekibimizi İlçe Milli Eğitim Müdürü Sayın Sabri DOĞAN Bey ve Okul Müdürü Sayın Fuat ÖZGEN bey karşıladılar.

Kocaali Anadolu Lisesi'nin konferans salonunda gerçekleştirilen konferansta önce Genel Başkanımız Mehmet ÇELİK bir selamla konuşması yaptı ve Derneğimizin çalışmaları hakkında bilgi verdi. Ardından **“Kitap ve Medeniyetler”** başlıklı konferansını vermek üzere kürsüye Eğitimci-Yazar Ahmet YAPICI hocamız geldi. Kitaplar ve okuma ile medeniyetler arasındaki ilişki üzerinde duran Sayın YAPICI, medeniyetlerin kitaplar üzerine ve

kitaplarla inşa edildiğini ifade etti. Öğrenciler tarafından ilgiyle dinlenen konferansın, geleceğimizin teminatı öğrencilerimizdeki kitap ve okuma aşkını daha da güçlendirdiğini onların ışıltılı parlayan gözlerinde müşahade ettik.

Bilindiği üzere İKRA Derneği olarak Kocaali ile ilişkilerimiz sadece okullarda yaptığımız çalışmalarla sınırlı değil. Aksine Kocaali'de öncülüğünü Yakup YEMEZ abimizin yaptığı bir de İKRA Kocaali Temsilciğimiz (henüz resmileşmedi) var. Akşam da İKRA Kocaali Temsilciliğinin haftalık olarak düzenli bir şekilde yaptığı Karşı mahallenin sohbet programına katıldık. Sohbet Genel Başkanımız Mehmet ÇELİK tarafından yapıldı. “Aile bağları”nın işlendiği sohbetin de çok verimli geçtiğini ifade etmekle yetinelim.

Biri okul, diğeri mahalle sakinlerine verdiğimiz konferans ve sohbet ile bir Anadolu programını daha güzel ve verimli bir şekilde tamamlamış olduk.

Eğer kendimizi, ülkemizi, yaşadığımız toplumu değiştirmek istiyorsak veya değişmesini arzularsak, aile bağlarımızın sağlamlığını ve okumayı göz ardı etmemeliyiz. Unutmayalım, toplumların temeli sağlam aile yapıları olduğu gibi, medeniyetleri de kitaplar kurarlar.

KİTAP OKUYANLAR EL KALDIRSIN

İnsanlar, hiçbir bilgiye sahip olmadan doğar. Yaşamı boyunca birçok bilgi öğrenir. Başarının sırrı okumaktır; okul hayatında olduğu kadar dışarıdaki hayatta da başarının en önde gelen şartlarından biri yine okumaktır.

Okuma uzun bir yolculuktur; okuma-yazma okulla başlar, mezarda biter. Okulla başlayıp, okulla biten kitap okumaları ise yarıda kalmış demektir. Okuma; kararlılık ister, sabır ister. Okuma bir arayıştır; doğruyu, güzeli bulma arayışıdır. Her arayış, içinde bulma heyecanını barındırır. Bulursunuz, yeni bir arayış başlar; ikinci, üçüncü, dördüncü... Arayışlar hayat boyunca sürer; tabii bulma ve bulmanın heyecanı da.

Okuma ve okutmanın bize verdiği heyecan ile başladık Anadolu seferine. Bu sefer yolculuğumuz Afyon'un ÇAY ilçesine. 20 Aralık 2019, Perşembe günü Genel Başkanımız Sayın Mehmet ÇELİK, Derneğimizin Kitap Komisyonu Başkanı Eğitimci-Yazar Sayın Ahmet YAPICI, İKRA Bağcılar Şubesi Başkanı Sayın Murat ŞEKER ve Anadolu Birimi Başkanı Sayın İhsan KARADAŞ ile başladı yolculuğumuz. ÇAY ilçemizde bizi Çay İmam Hatip Ortaokulu Müdürü Sayın Mevlüt KARA hocamız karşıladı. Mevlüt Hocam, gayretli, azimli, heyecanlı, kendini öğrencilerine adanmış tam bir dava adamı.

21 Aralık Cuma günü Çay İHO'da Ahmet YAPICI hocamız "KİTAP ve BİZ" konulu konferans verdi. Okul salonunda yapılan programa ilgi, alaka çok güzeldi. Sayın YAPICI'nın kimler kitap okuyor sorusuna salonun nerdeyse tamamı el

kaldırdı. Bu manzara karşısında çok büyük sevinç, heyecan yaşadık ve daha çok okura ulaşma hedefimizi yeniden tazeledik.

Oradan aldığımız heyecanla Çay İHL'ne geçtik. Liseli öğrencilerimize de yine Ahmet YAPICI hocamız tarafından "kitap ve okumak" konulu bir konferans verildi. Hocamız tarafından çok önemli tespitlerin yapıldığı ve çok kıymetli bilgilerin verildiği konferans sonunda, sadece öğrenciler değil, bizler de okumak konusundaki azmimizi ve kararlılığımızı yeniden tazeledik. Kitap ve okumak uğruna ve kitap dostlarıyla gerçekleştirdiğimiz bir Anadolu buluşmasını daha tamamlayarak İstanbul'a doğru yola çıktık. Geleceğimizin teminatı öğrencilerimiz için yaptıkları fedakârca çalışmaları ve bizlere gösterdikleri misafirperverlikleri için ÇAY İHO Müdürü Sayın Mevlüt KARA ve ÇAY İHL Müdürü Sayın Ercan YILMAZ Beylere çok teşekkür ederiz.

Anadolu'daki bu kitap ve okuma aşkı sürdüğçe, gençlerimizin gözlerindeki parlak ışık ışık yandıkça, İKRA DERNEĞİ olarak sahip olduğumuz kitap, okuma ve okutma misyonu daha da güçlenecek ve Anadolu seferlerimiz devam edecektir inşallah.

İKRA

Okumak her şeyden önce kişinin kendisini herkesten farklı kılmayı sağlayan bir eylemdir. İnsanların kendilerini geliştirmesi adına ve daha kaliteli bir hayat sürmesi için okumak, okumak gerekir. İnsan oğlu yaşadığı çevreyi geliştirmek, güzelleştirmek uğruna hep bir çaba içindedir. Çünkü bilir ki okumak kişiye kişiden topluma da içinde yaşadığı dünyaya yön verir.

Hayatta yaşamadan hiçbir şey öğrenemeyiz. Fakat kitaplar yaşamadan da bize bir şeyler öğretebilir. İşte bu yüzden kitaplar iyi bir dost ve güvenilir bir sırdaştır, belki de iyi bir öğretmen ...

Bu yazıyı okuyan herkese gencine, yaşlısına çocuğuna sesleniyorum. Kitap okumak-

tan vazgeçmeyin ki, sağlam bir temel üzerine inşa edilsin yaşamımız. Kitap okumak için bir sürü bahanemiz var aslında. Oysa ki kitap okumamak için bir sebebimiz var mı? Sizi duyuyor gibiyim tabi ki yok. Neden yok hiç düşündünüz mü? Hayattaki tek amacımız kendimizi yarınlara ve yarının çocuklarına iyi bir örnek olarak yetiştirebilmek ve özümüzü bilmektir. İşte bu yüzden okumalıyız. Kendimiz için geleceğimiz için ve tabi ki de ahiret günü için. Unutmayalım ki geçmişten kadim dostumuz, ebediyete kadar da bize en sadık yoldaş olacak bu hazineye gereken ehemmiyeti vermeliyiz.

RAZİYE GOBAR 11-B

KİTAP RUHUN İLACIDIR

Kitaplar bize çağımızın en önemli zenginliği olan dilimizi ve zamanımızı en doğru şekilde kullanmamızı öğretir. Kitaplar gazete ve dergilerden çok daha derin bilgi içerir. Kitap okumak bir yaşam biçimidir. Okuma alışkanlığı olmayan kişiler kitap okumayı gözünde çok büyük bir işmiş gibi görürler. Asla okumak istemezler. Neden mi? Çünkü kitap okumanın onların gözünde bir kıymeti yoktur.

İnsan okuduğu sürece bunun getirisini, heyecanını her dönemde yaşar. Okumak ruhumuzu yüceltir ve insanlar bize daha fazla değer verir. "Kitaplar solmayan çiçeklerdir." Onlara iyi bakmalıyız. Onları okumak için aldığımızda kapağını dahi açmadan bir köşeye koyarsak işte o zaman kitap solar. Kitaplar raflarda evimizin bir köşesinde öylece durmak için değiller. Onlar süs eşyası da değil. Onlar bizim geleceğimizin ve hayallerimizin başlangıçlarıdır. Unutmayın! "Yazarlar ölür ama kitaplar kalır." Onlar hep bizimledirler.

Kitap okumak hayata bakış açımızı değiştirir. Kültürümüzü artırır. Okumak için kitap aldığımızdan itibaren onunla birlikte içindeki hayallere

dalarız. Zamanda yolculuk gibi adeta bazen en yakınımızdan çok kitaplar bizim en yakın arkadaşımız olur, dostumuz olur, ailemiz olur. Ne demişler "En büyük düşman cahil dosttur." Onları yalnız bırakmayalım. Biz bıraksak da onlar bizi bekliyorlar. Kitaplardan bağımlıyı koparmayalım.

Şeyma Özdemir 11-B

» İKRA ANADOLU

OKUMAK

İkra “oku”! Allah’ın adıyla oku! Okumak bizi sefaletten ve cehaletten kurtarır ve ufkumuzu açar. Okumak F. Kafka’nın sözüyle: “İnsanı ısırarak kitaplar okumalıyız; çünkü okuduğumuz kitap bir yumruk indirerek bizi uyardırmıyorsa pek de fayda sağlamaz”, diyerek okuyacağımız kitapları iyi seçmemiz gerektiğini zamanın süzgecinden geçen doğru, yararlı, yeterli olduğu zaman içinde eleştirisi yapılmış olmaktadır, diyor. Bu nedenle okuyacağımız kitaplar ilkimizi çekmeli, bizi etkilemeli ve değerli olmalıdır. Okudukça hangi kitapların daha değerli olduğunu anlayacak, böylece daha sağlıklı seçimler yapabileceğiz. Kur’an-ı Kerim’de de bahsedildiği üzere ilk ayetimiz ve ilk emrimiz olan “oku” kelimesi bize rehber olmak için gönderilmiştir. Son olarak okumak bizi daha ileri ve güzel yollara sürükleyecektir.

İlknur Özdağ 10-A

KİTAP AŞILAMAK

İnsanın öğrenme ve kendini geliştirme isteği çocuktan itibaren başlar. Okumaya başladığımız andan itibaren fikir yapımız, hayal dünyamız ve sözcük daracığımız gelişmeye başlar. İnsan için öğrenmenin en kolay ve en etkili yolu kitap okumaktır .

Okuma aşısıyla yetişen nesiller başarı dolu ve iyi bir geleceğe giden insanoğlu olacaktır. Okumak, cehaletin farkına vararak bilginin gücünü hissetmektir. İnsanlar düşünerek yaşamlarını sürdürürler, düşünmek için bilmek için okumak gerekir .

İnsan için okumak her zaman önemli bir yer tutmuştur; antik çağlara baktığımız da büyük kitaplıkları ve kütüphaneleri olmayan uygarlık yoktur. Her okuduğumuz kitap bize ayrı bir düşünce ve renk katar. Bu düşünceler ışığında yolumuzu aydınlatacak kandil gibi olur, kitaplar. Gelişen toplumlara baktığımızda okuma oranlarının çok yüksek olduğunu görürüz. İlim, bilim ve teknoloji alanlarında ileri seviyededirler.

Okuma yazma oranları düşük cahil toplumlar günümüz şartları rahat bir yaşam süremezler ve geri kalmaya mahkumdurlar. Cehalet, bilginin düşmanıdır ancak okuyan milletler cehaleti yenebilir. Okumak ilkimizi arttıran, ufkumuzu genişleten ve güzel düşüncelere sahip olmamıza yarayan ALLAH’ın bize verdiği en güzel lütuftur.

Gökçe Nur Arslan 10-A

KİTAPTIR BENİM DOSTUM

Kitaptır benim dostum,
Her gün yeni bilgiler öğreniyorum.
Yarım saat bile olsa,
Her gün okuyorum.

Kitap okumayanlarıdır sözüm.
Boşa geçer ömrünüz,
Bir kere okursanız,
Tadına doyamazsınız.

Kitapsız bir insan,
Bomboş sayfalar gibi,
Okumak istersin ama,
Bomboştur içi.

Okumaya başladığın an,
Sanki içinde gibi hissedersin,
Sen masal olursun,
Okursun kendini

Ayşe Dudu Kızgın 7/D

OKU

Oku! Yaratan Rabb'inin adıyla oku!
İlk emri buysa eğer
Okumaya dinimizin verdiği değer,
Al eline kitabını "oku" der.

Kitap vücudumuz olsa eğer
Kalp olurdu onun olduğu yer
Kütüphane beyin olurdu
Sana kitap yolunu tutturdu.

Kitapların hepsini okuduysan eğer
Beyin "bir kitap daha oku" der.
"Hemen kütüphaneye git", der.
İyi düşün, doğru karar ver
Son olarak Allah'a emanet eder

Kitap yolunda olmanız dileğiyle gençler...

Begüm Belenkaya 8/C

BİLMELİYİZ

Bilgi, sevgi, ilgi,
Bakış açıdır ileri,
Barış için düşünmeli,
Sorunları çözmeli.

Bilgili insan nitelikli,
Almış başarının eğitimini,
Hazırlamak için geleceği,
Bilip anlamış geçmişini.

Cehaletin sonunda,
Bilgi çıkar açığa,
İlim aydınlığına,
Işık verir insanlığa.

Başarmak için çalışmak gerek,
Bilgi edinip üretmek gerek,
Kalkınmak için istemek gerek,
Her şey için okumak gerek

Esmâ Araç 7/D

OKUMALI

İnsan çok okumalı çok!
Kitaptan daha güzel şey yok.
Kitaplar bilgi hazinesi,
Okumaktan başka çare yok.

Masalda devler, cüceler
Okurum ben gündüzler geceler.
Okumayan her daim heceler,
Okuyan büyük adam olur abiler!!!

Onunla öğrendim ben okumayı.
Güzel güzel şiirler yazmayı,
Sevgiyi, merhameti, insan olmayı...
Öğrendim kitaptan kültürle dolmayı.

Öğrendim ben iyi değerleri
Şevkati, yardımseverliği, hürmeti
Hayal gücüm mükemmelleşti.
Okumak benim için henüz bitmedi

Kadir Yasir Yıldız 7/D

OKUMAK

Ne güzeldir kitap okumak.
Hem okuyup hem yazmak,
Bilgidir her şeyin başı,
Okumanın asla olmaz yaşı.

“OKU” dur ilk inen ayet,
İnsanda olmalı iyi niyet,
Zalim olma kardeşim,
Okuyanda olur merhamet.

Harf öğretilene köle olursun,
Kültürlü insanı her yerde bilirsin,
Sen oku yüzün gülsün,
Toprakta fidanlar büyüsün.

Okursan bilirsin sen,
Okumazsan nerden bileceksin Türkçe, Fen,
Kültürlü olursun her dem,
Okursan kazanırsın kıdem.

Hayat çok kısa,
Ömrünü geçirme boşa.
Oku sende her zaman,
Hep bilgili yaşa...

Neslihan Nur Tokdemir 7/D - 651

DÜNYAYA AÇILAN KAPI

Kitaplar gençlerin can suyu
Hava gibi bilgiyle besler onu
Bilgiyle filizlenir yaprakları
Filizler büyür çınar olur

Çınar yeşerir yapraklarını
Yapraklara bilgiler dolar
O yapraklar kitap olur
Yeni bir tohuma rehber olur

Böylece milyonlarca rehber
Toplanır hep beraber
O kitaplar kütüphaneye döner
Kütüphaneler dünyaya açılır.
Tüm insanlar bundan faydalanır.

Zeynep İrem Çiçek 7/B

OKUMALISIN!

Şu kısacık ölümün ne zaman geleceğini bilmediğin hayatta ya okur ya da okumazsın. Bazen de istesen bile okuyamazsın. Bazılarının imkanı yoktur okuyamaz. Bazılarının imkânları olduğu halde hayatlarında kitap olmaz. Şu hayatında bir kere olsun zevki tatmak, mutlu olmak, yaşamayı gerçekten yaşamak istiyorsan tek seçeneğin kitaptır. Yaş olarak büyümesen de içindeki ruh büyür, gelişir. İşte o zaman gerçek kainatı, dünyayı okumuş olursun ve okuduğun içinde şükredersin.

Okumalısın! Çünkü bu sana Yüce Yaradan'dan gelen bir emirdir! Kâinatı okumalısın! Kitap sevgisiyle yanıp tutuşmalısın. Asıl olan hayal gücünü ve ömrünü uzatmalısın. Sen ölsen bile ruhun ölmez. Yaşarken bunu bilmelisin! Bilim adamlarının nasıl zirveye ulaştığı, buluşlar yaptığı, icatlar yaptığı, hayal gücünü kullanabildiği tek bir kapı vardır. O kapının anahtarı da kitaptır! Eğer o kapıyı açıp bunlara sahip olmak istiyorsan okumalısın! Bu anahtara ulaşan ilk sen olmalısın!

Hayat kısa, okuyarak anı yakala!

Elif Ceylin YARDIMCI

KİTAP DENİNCE

Kitap denilince akla yalnız okumak mı gelir? Kitaplardan sınırsız dünyalara açılan yok sayılabilir mi ki hiç? Tabi ki de hayır. Kitaplar aslında hayatın her alanında olması gerekenlerdir. Kitaplar sadece kelimelerden ve cümlelerden oluşan bir şey midir? Yoksa sonsuz hayatların, hayallerin, yaşanmışların ve yaşanacakların birer anahtarı mıdır? Evet, aslında şu an düşündüklerinizi ben de hissedebiliyorum ama doğru düşünüyorsunuz; aslında okumak kendi dünyanın sınırlarını aşıp kendi farklı bir hikayenin içinde hissetmektir, okumak sadece bir eylem değildir, bir devrimdir okumak, kolaydır ama hissedebilene. Onun tadını alabilenler başarır bunu.

Şimdi gözlerinizi kapatınız, rüzgarın hafif esişini hissedin, sıcak kahvenizden bir yudum alın ve işte şimdi hazırsınız! Elinize kitabınızı alın ve yeni ufuklara açılma vakti! Masallarla başlayan o büyük serüven, mahalledeki Ayşe teyze "oku da biz gibi olma", Ahmet amca ise "oku da büyük adam ol" derdi. Okumak bu kadar önemli de madem bir kitabı bir kez okuduktan sonra neden rafları süslüyorsunuz? Aslında yaptığımızda yanlış olan bu davranışın hiç kimse farkında değil; bunu aslında düşünerek bulabiliriz. İşte okumak aslında bunu gerektirir, yani düşünmeyi.

Habibe Özkaya

OKUMANIN BÜYÜSÜ

Kendini en iyi şekilde ifade edebilmenin ve yetiştirmenin yolu okumaktır. Okumak kendini bulmak, kendini anlatmak, anlatılanları idrak etmek demektir. Okumanın insana sağladığı faydalar kelimelerle ifade edilemez. Okuyan insanın ufku her zaman genişler.

Okuma insanın çok yönlü davranması, öğrendiği bilgilerin kalıcı olmasını sağlar. Kelime haznesini geliştirir ve hafızasını güçlendirir. Dilimizi en iyi şekilde öğrenmek, konuşmamızı güzelleştirmek, toplumda düzenli ve sağlıklı ilişkiler kurabilmek için okumak çok önemlidir. Gelişmiş ülkelere baktığımızda kitap okuma oranının bizlere göre ne kadar yüksek olduğunu görebiliyoruz. Okumak bizi bilgilendirdiği gibi, eşsiz eğlenmenin de ne güzel yoludur. Vaktimizi en güzel şekilde değerlendirmenin ve geliştirmenin en doğru adresidir. Okuduğumuz bir kitap bizi çok farklı dünyalara götürebilir; hatta farkında olmadan kitabın içinde yaşayabiliriz. O kitabın büyüüne o kadar kapılırız ki kendimizden çok şeyler bulur, orda yaşamaya başlarız. Adeta olduğumuz kitapla bütünleşir, en güzel dost oluruz. Dostluk kavramının en çok yakıştığı kelimedir okumak.

Bunlardan sebeple, kendimize ve çevremizdekilere yararlı bir insan olmak istiyorsak okumayı alışkanlık haline getirmemiz şart olmuştur. Okumak olmazsa olmazlarımız arasında olmalıdır. Okumanın büyüüne bir kere kapıldık mı istesek bile ondan vazgeçemez, onun verdiği zevkten ayrılamayız

Kerem KANDEMİR

BEN, KİTAP'IM

Hey! Bak buradayım. Şu tozlanmış raflardayım. Ne kadar üzgünüm. Günlerdir kimse yüzüme bakmadı, herkes artık telefonların yüzüne bakar oldu.

Kimse bana değer vermedi; kimisi okuldan gelince bir kenara attı, sayfalarım buruştu yırtıldı. Kimisi beni sıcak yaz günlerinde yelpaze yapıp saldı okumak yerine. Çok ama çok incindim, madem okumayacaklar oradan oraya atılacağım neden varım ben bu dünyada? Neden ilk ayet oldum? Neden birçok hadiseye konu oldum? Koskoca cihan hükümdarları neden okudu beni? Koca koca kaleleri okuyarak mı geçtiler? EVET. Bütün bu soruların cevabı OKUMAK!

KİTAP DENİNCE

Oku! Yüce dinimizin ilk emri "OKU/İKRA". Yaradan Rabbinin adıyla OKU.

Neyi okumalı insan? Kur'an-ı Kerim'i mi okumalı?

Yüzünden, ne dediğini anlamadan mı?

Kelimeler, harfler ne anlama geliyor, neyi kastediyor? Bizden ne istiyor, bunları da okumak gerekmiyor mu?

Ya da roman mı, hikaye mi, araştırma eserleri mi, gazete ,dergi mi okumak?

Bence Kur'an ile başlayıp içindekileri okuyup anlamak, anlamaya çalışmak, anlamadıklarını hayatında yaşamak...

Allah'ın yarattığı varlıkların oluşumunu okumaktır. Ailemizin, arkadaşlarımızın ne düşündüklerini okuyabilmek sonrada...

Topluma faydalı davranışları edinmemizi sağlayan, hep güzel şeyleri üretebilmenize sebep olan eserleri okuyabilmek... Çünkü eğer okuduğumuz her ne olursa olsun eğer bizim davranışlarımızı bir öncekine göre daha ileri götürmüyorsa bizim iyilikler yapmamızı sağlamıyorsa okumak sizce de bir işe yarar mı?

Nurefşan AKSU

Bilim insanları ortaya attığı fikirleri boşu boşuna mı söylüyordu? Newton'un yer çekimini keşfederken sadece kafasına elma düştüğü için mi bulunduğunu düşünüyorsun? En çok Newton'un, Einstein'ın, Katip Çelebi'nin, İbn-i Sina'nın elinde eskidim ben ama oradan oraya atılmaktan değil. Sabahlara kadar okunmaktan eskidim ben. Ben kimim biliyor musun? Ben Kitab'ım! Senin okuman, hayatının her yerinde sana yol göstermek için varım.

Beni okuman dileğiyle...

Şeyma Nur İME

Okul Derslerini Geliştirmek İsteyenler Buyursun Gelsin

İKRA Esenler Gençlik Birimi olarak hedef koyduğumuz “Önce Eğitim” hedefimiz ile ilk ve orta okul seviyesindeki öğrencilere yönelik tamamiyle birebir olarak yapılan derslerimiz ile öğrencilerimize okul hayatında yardımcı olmayı amaçlıyoruz.

Matematik ve İngilizce dersleri her pazartesi saat 18:00-20:00; Türkçe ve Sosyal Bilgiler dersimiz ise Perşembe saat 19:00-21:00 arasında yapılmaktadır.

Son derece güzel ve eğlenceli geçen derslerimiz de çocuklarımız çok güzel bir şekilde derslerini öğrenmektedir. İlk ve Orta Okul düzeyinde olan tüm öğrencilerimiz derslerimize ücretsiz bir şekilde katılabilir.

Asım'ın Nesli Esenlerde!

İKRA Esenler Gençlik Birimi olarak Lise ve Üniversite düzeyinde ki öğrencilerimize yönelik olarak başlatmış olduğumuz Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'a ait Safahat adlı şiir kitabımızı okuyarak şiirlerinde bulunan derin anlamları, geçmiş tarihi ve geleceğe yönelik bizlere yardımcı olabilecek, hayatımızın her anına etki edebilecek bilgileri, şiirleri tahlil ederek, yorumlayarak hayatımıza yansıtmaya çalışmaktayız.

Bu vesile ile haftaiçi her salı günü saat 20:00-20:40 arasında derslerimiz devam etmektedir. Siz de bu güzel dersimize katılarak bu güzel bilgilerden faydalanabilirsiniz.

Esenler Gençlik Öğrendiği Kadar da Eğleniyor

İKRA Esenler Temsilciliği Gençlik Birimi olarak tüm öğrencilerimize yönelik olarak 2-3 Şubat tarihinde düzenlemiş olduğumuz eğlence gecemiz ile Derneğimiz Nene Hatun Temsilciliği Başkanı Hamdi BAKIN ağabeyimizin Silivri’de bulunan yazlığına misafir olduk. Son derece eğlenceli ve keyifli geçen bu gecemiz de çeşitli yemekler yiyerek karnımızı doyurduk, el yapımı çiğköfte ile karınlarımıza daha da çok hediyeler verdik. Bunların haricinde güzel oyunlar oynayarak, keyifli muhabbetler ederek güzel bir gece geçirmiş olduk. Böyle bir eğlence ortamını bizlere sunan Hamdi Bakın ağabeyimize teşekkür ederiz.

Bu program haricinde halı saha maçlarımız ve mescit maçları adı altında yaptığımız Minik Halı Saha maçlarımız ve daha nice etkinliklerimiz yapılmaktadır.

Esenler Gençlik birimi olarak öğrencilerimize yönelik eğlenceli programlarımız devam edecektir.

Değerler Yönetimi Ve Ahlak Bilgisi Dersi

Değişen ve gelişen dünya ile beraber televizyon, bilgisayar oyunları, sinema, dergi, internet, oyuncaklar ve reklamlar aracılığıyla bütün dünya, artık çocuklarımızın sosyal çevresi olmuştur.

Hızlı ve baş döndürücü şekilde değişim içinde olan değerler, bunlarla baş etmek zorunda kalan ve değer karmaşası yaşayan çocuklar için değer aktarımı çok daha önemli bir hâle gelmiştir. Ortak değerler oluşturamayan bir toplumun bütünleşme değil, tersine toplumsal çözülme yaşaması kaçınılmaz bir gerçektir. Çocuklarımızın zihinlerini bilgiyle doldurarak öğretim yaparken gönüllerini de sevgiyle donatıp onların ahlâklı birer fert olarak yetişmeleri için derneğimizde “Değerler Eğitimi” çalışması yapmamız gerektiğine inandık. Bu sebepten her hafta cumartesi günü saat 14:00-17:00 arasında “Değerler Yönetimi ve Ahlak Bilgisi” dersimiz yapılmaktadır. İlk ve Orta okul seviyesindeki öğrencilerimize yönelik olan derse siz değerli okurlarımızı da beklemekteyiz.

Okul öncesi dönem ve ilköğretim dönemi kişilik altyapısının ve davranış kalıplarının önemli ölçüde şekillendiği bir zaman dilimidir. Bu yüzden çocuklara uygulanacak eğitimin, bilgilendirmekten ziyade karakter oluşturmaya ve davranış kazandırmaya yönelik olması gerekmektedir. Bu dönemde çocuklara ahlaki ve dini eğitim verilmesi, Kur'an-ı Kerim okutulması, hem manevi dünyalarına katkıda bulunmakta, hem de zihinsel gelişimlerini desteklemektedir. Özellikle okul öncesi dönemde Kur'an-ı Kerim okumayı öğrenen çocukların okul döneminde okuma-yazma öğrenme süreci önemli ölçüde kısalmakta farklı dersleri anlamaları ve öğrenmeleri kolaylaşmaktadır. Bu nedenle bizde İKRA Ailesi olarak çocuklarımıza yönelik Kur'an ve Dini bilgileri öğrenebilecekleri bir çalışma başlattık. Uzman hocamız kontrolünde Her Cumartesi İKRA Bağcılar Şubesinde Saat 10:00 ve 14:00 arası Kur'an-ı Kerim ve Dini Bilgiler kursu devam etmektedir.

İKRA Bağcılar şubesi olarak her hafta düzenlediğimiz Çocuklarımıza Sinema programımızda yine bir binden keyifli ve eğlenceli filmler izlettik. Onlar ile beraber güldük ve eğlendik. Sinema sonunda çeşitli ikramlar ile yavrularımız mutlu oldu. Geleneksel hale getirdiğimiz Sinema Kulübü kuşağına sizleri ve yavrularınızda bekliyoruz.

KUR'AN DERSLERİ İKRA BAĞCILAR'DA BİR HAFTA

DERS PROGRAMI

SALI

▶ SOHBET

PERŞEMBE

▶ KUR'AN DERSİ

CUMA

▶ KİTAP OKUMA SAATI

CUMARTESİ

▶ RİYAZÜS SALİHİN DERSİ

BAĞCILAR

HANIMLAR ERKEKLER

Bayanlara yönelik Kur'an derslerimiz devam ediyor. Hafta içi her gün Saat 09:00 ve 14:00 saatleri arasında Hocamız tarafından hanımlara yönelik derslerimiz devam ediyor. Eşleriniz yada kızlarınız Kur'an öğrenmek istiyorsa şubemize bekliyoruz.

Bağcılar Şubemizde Kur'an-ı Kerim derslerimiz devam ediyor. Her Perşembe akşamı saat 21:00 ve 22:00 arası Seyfullah ŞEKER hocamızın öncülüğünde derslerimiz devam ediyor. Yüce Allah'ın emrettiği gibi mukaddes kitabımızı öğrenmeye sizleri de davet ediyoruz.

KİTAP TAHLİL

Bağcılar Şubemizde kitap okuma ve kitap tahlil saatinde demek üyelerimiz ve konuklarımız istedikleri bir kitabı seçerek hep beraber kitap okuyoruz. Kitap okuma saati sonrası gerçekleştirdiğimiz "KİTAP TAHLİL" dersimizde Adem Özköse'nin "Cennete Otostop" kitabını tahlil ettik. Ders sonrası gelen konuklarımıza ikramlar ve hoş sohbet ile gayet verimli dersler geçiriyoruz. Her hafta Cuma günleri "KİTAP OKUMA SAATI" sonrası gerçekleştirdiğimiz ders sonrası okuduğumuz kitaplar hakkında görüş alışverişinde bulunuyoruz. Sizleri de bu derslerimize bekliyoruz.

Yeni Mekânımızda Yeni Güzelliklere ve Dostluklara

Mekâni güzelleştiren insandır. Yeni yerimizde, eski ve yeni dostlarla tekrar beraberiz. Haftalık cuma sohbetleri, gençlerle çarşamba günleri gerçekleştirdiğimiz derslerimiz ve cumartesi kitap okuma saatimiz kaldığı yerden devam ediyor. Yeni mekânımızda da kitap okumaya ve okutmaya, sohbe ve muhabbete devam edeceğiz, inşallah.

Her Çarşamba saat 20.30'da Ortaokul ve Lise çağındaki erkek öğrencilere yönelik 1 saatlik 'Kur'ân ve Sünnet Işığında Günümüz Meseleleri' dersi yapılmaktadır. Bu derslerde her hafta farklı bir başlık altında teknolojinin getirdikleri, bugün yaşanan gelecekte yaşanması muhtemel problemler, sosyal problemler, bencillik ve bireyselliğin yaygınlaşması, aile birey ilişkisi, bugünün ve

geleceğin toplumsal rolleri, sorumluluk alanları, meslekler, eğitimin hayatımız üzerindeki etkileri ve katkıları, sosyal sorumluluk vb. konular ele alınmaktadır. Öğrencilerin derse katılım sağlayarak istifade etmeleri, içinde yaşadıkları dünyanın ve niçin yaratılmış olduklarının farkında daha sorumlu daha faydalı bir birey olmaları amaçlanmaktadır.

Tüketici Hakkı Kul Hakkıdır

İKRA Göztepe Temsilciliğinde Tüketici Hakları Semineri verildi. Seminerde İBB Zabıta Daire Başkanlığından Zabıta Amiri Sinan KALENDER Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında tüketicilerimizin yoğun şikayetler yaşadığı; Ayıplı Mal, Garanti, Taksitle Satışlar, Kapıdan Satışlar, İnternette Alışverişler, Bankalar tarafından alınan masraflar ile son dönemde sosyal medya dolandırıcılığına karşı bilgilendirme yaptı.

İBB Zabıta Amiri Sinan KALENDER, son dönemde artan fiyatlara karşı tüketicilerimizin kasa ve reyon arasındaki farklılara dikkat edilmesi gerektiğini vurguladı.

Ayrıca dayanıklı tüketim mallarında servis çağırırken yetkili servis konusunda dikkat edilmesi gerektiğini anlattı. Misafirlerimizin sorularının yanıtlanmasına müteakip programımız sona erdi.

İkra ile Değişen Hayat

Göztepe Temsilciliğimiz üyesi Muhammed Yüksel: *“Kur’an-ı Kerim öğrendikten sonra daha çok kitap okuma isteğim doğdu”*

Okumanın, öğrenmenin yaşı yok sözünü ispatlayan ve İKRA ile hayatının değiştiğini anlatan Muhammed Yüksel ile söyleşi yaptık. Göztepe Temsilciliğimizin açılışından kısa bir süre sonra temsilciliğimizdeki Kur’an-ı Kerim derslerine başladı, şu an hatim yapmaya çalışıyor. İnşallah, Kadir gecesinde onun hatim duasına birlikte amin diyeceğiz...

İşyerinde bizi nezaketle karşıladı ve başladı anlatmaya, biz sorduk o anlattı ve gördük ki istedikten sonra başarılmayacak hiçbir şey yok.

Derneğimize nasıl başladınız, neler hissediyorsunuz?

Evlü ve 2 çocuk babasıyım. 36 yaşındayım ancak Kur’an-ı Kerim okuyamıyordum. Mazeretlerim vardı, çocuklarım okula başlamıştı ve yaşta biraz ilerlemişti. Bu saatten sonra nasıl Kur’an-ı Kerim öğrenebilirim ki, zaten sabah 04.30 da dükkânı açıyorum akşama kadar oradayım... Zamanım yok ki...! Sabah 08.30 da işbaşı yapıp 18.00 de kapatıyorum.

Artık bir yerden başlamalıyım dedim ve çok şükür başladık. Kur’an-ı Kerim’i Murat Yavuz hocadan öğrendik. Kendisi zaten hafız, ayrıca İBB Mezarlıklar Müdürlüğünde imam olarak çalışıyor. İşinin ehli bir hoca, herkes ile ayrı ayrı ilgileniyor. Biz şuan 8 kişi Kur’an-ı Kerim öğreniyoruz. Herkese anlayabileceği bir şekilde anlatıyor, takip ediyor ve süreklilik var bu çalışmada. Şu ana kadar sadece 1 kez ders yapamadık. Gerçekten haftada bir gün çok değil. Haftada 7 gün var ve sadece 1 akşamınızı ayırarak Kur’an-ı Kerim öğrendim.

Ayrıca İKRA Derneğinin kitap okuma programına da katıldım. Özellikle Cennete Otostop isimli kitabı çok beğendim...

Peki hayatınızda bir değişiklik olduğunu hissediyor musunuz?

Kur’an-ı Kerim öğrendikten sonra daha çok kitap okuma isteğim doğdu. Sanki üzerimden büyük bir yük kalktı. Kur’an-ı Kerim’in bende en çok etkisi, merhamet duygum arttı. Okudukça çok daha merhametli oluyorum bunu hissediyorum. Murat hocamızın dediği gibi okuduğumuz şu Kur’an’ın anlamını bilerek okuduğumuzda şeytanın vesveselerinden kurtulabiliriz. Otomatik olarak bir şeyler kendiliğinden düzeliyor.

Zamanım yok demek hataymış, zaman varmış. Özgüvenim arttı, yaptığım işten, konuştuğum şeylerden, duruşumdan, çevremlle ilişkilerimden, müşterilerimle iletişimimden bunu fark ediyorum.

Bir de çocuğum imam hatip yatılı okuyor. Ancak ben kendimden utandım. Çocuğuma oku diyorum ancak ben okumuyorum. Sayenizde sizden aldığım kitaplarla kitap okumaya da başladım. Evde eşimle birlikte kitap okuyoruz. Çocuğum kendini geliştirirken ben ne yapıyorum dedim kendime. Şimdi ben de kitap okuyorum, ufkum açılıyor, çocuklarıma da faydalı olma açısından şuurlanıyorum.

İşyerinde de okuyabiliyor musunuz?

Evet, dükkanda da ders çalışıyorum. Kur’an’ımı, sizin verdiğiniz kitap ve dergilerimi dükkanımdan eksik etmiyorum. Mümkün oldukça okuyorum. Uyuyp da ben dinlenirim değil, Kur’an-ı Kerim okur iken insan dinleniyor. İnsan hantallaşıyor uyudukça.

Artık özgüven sahibiyim. Bilinçliyim... Okuyan kişinin öngörüşü açılıyor.

Öğretmen müşterilerim var, onlara karşı artık kendimi daha rahat ifade edebiliyorum.

Babalar kendileri okuyamadıkları yâda gerçekleştiremedikleri hayallerini çocukları yapsın istiyor, bençe yaşayarak göstermek lazım. Eğitim, okumak ve öğrenmek kimsenin içinde ukde olarak kalmamalıdır, hayata tatbik edilmelidir.

Teşekkür ediyorum, son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Ben teşekkür ederim, emeği geçenlerden Allah razı olsun, herkes okusun herkese selamlar.

İKRA Derneğinin programlarının yayınlandığı ve okuyucularına programlarını duyurduğu sosyal medya hesaplarımıza sitemizin sağ üst köşesinde bulunan sosyal medya hesap logolarını tıklayarak veya aşağıdaki linklerden sayfalarımızı beğenerek, yaptığımız ve yapacağımız programlardan haberdar olabilirsiniz. **"Farkınız Okumak Olsun"**

[f](#) ikradernegi

[t](#) ikradernegii

[i](#) ikradernegi

[v](#) İKRA DERNEĞİ

İKRA ANADOLU İRTİBAT

İHSAN KARADAŞ - 0507 750 50 16

Esenler Şubesi

Fatih Mh. Fatih Cd. 220/1 Sk.
No:4/A Esenler
Tel: 0536 821 32 06

Bağcılar Şubesi

Çınar Mh. 5/2 Sk.
No. 8 Bağcılar
Tel: 0530 524 13 01

Güngören Şubesi

Güneştepe Mh. Şehit Özcan Canik
Sk. No:11/C
Tel: 0536 619 33 37

Tuna Şubesi

714 Sk. No:23/A Esenler
Tel: 0543 788 22 40

Nenehatun Şubesi

Nenehatun Mh. Aziziye Cd.
No: 47/A Esenler
Tel: 0532 456 86 16

Başakşehir Şubesi

Başak Center, Uğur İş Merkezi, Kat:1
D:6 5. Etap, 2. Kısım - Başakşehir
Tel: 0532 417 08 00

Göztepe Şubesi

Göztepe Mh. Maslak Cad. 2351 Sok.
No:4 - Göztepe
Hatip Demir: 0546 425 12 25

ERASLAN

MUTFAK EKİPMANLARI
Kalitenizi Yansıtır

0 (212) 659 68 98

Mahmutbey Mah. İSTOÇ 12.Ada No:136 Bağcılar/İSTANBUL